

meho

ČASOPIS ZAVODA ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC IZVAJALCEV IN PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV SLOVENIJE



PRELISTAJ NA MOBILNIKU

IPF – steber kolektivnega uveljavljanja pravic

6

IPF dobro
opravlja svoje
poslanstvo

04

In najboljše letno
poročilo je...

10

Nova direktiva
o delovanju
kolektivnih
organizacij

15

Prihajajo
e-računi

22

Kazalo

Uvodni eho	03
Medijski eho	04
IPF dobro opravlja svoje poslanstvo	04
10-letnica	06
IPF – stebler kolektivnega uveljavljanja pravic	06
Aktualni eho	10
In najboljše letno poročilo je ...	10
Uveljavljanje pravic v tujini	11
Pogajalski eho	12
Pogajanja v precepu ...	12
Zakonodajni eho	15
Nova direktiva o delovanju kolektivnih organizacij	15
Vaš eho	19
Ozaveščanje organizatorjev prirediteljev	19
Dogovor IPF z Gasilsko zvezo Slovenije	19
Poskus oškodovanja glesbenih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov ni uspel	20
Posebni skladi kolektivnih organizacij - še ena zamujena priložnost	21
Skupna položnica	22
Prihajajo e-računi	22
Admiss eho	23
Novosti ADMISS-a	23
Naj eho	24
Pregled največkrat predvajanih pesmi od leta 2008	24
Največkrat predvajane izvedbe v letu 2013	26
Naša nova oblačila	28



ISSN 2232-4380

Eho je časopis Zavoda za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije.

© Copyright 2014.
Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije.
Vse pravice pridržane.

Izdaja:
IPF, Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije
Šmartinska cesta 152/VI,
SI-1000 Ljubljana
E: info@ipf.si
W: www.ipf.si

Uredniški odbor:
Gregor Štibernik,
Boštjan Dermol,
Boštjan Menart,
Viljem Marjan Hribar,
Miha Šinkovec.

Fotografije:
arhiv IPF.

Zasnova in realizacija:
Di@log co, Slovenska cesta 54,
SI-1000 Ljubljana,
www.dialog-si.net,
dialog@dialog-si.net

Letnik 4, številka 6
December 2014

Naklada:
2500 izvodov

Časopis prejmejo upravičenci IPF in ni v prosti prodaji.

EHO lahko dobite:
BREZPLAČNO V TISKANI OBLIKI na vaš poštni naslov, če se nanj naročite po telefonu, pisno ali na naš elektronski naslov.

V ELEKTRONSKI OBLIKI si ga lahko pogledate na www.ipf.si.

Tiskano na okolju prijaznem papirju. Skrbimo za okolje!
Poskrbite, da bo papir te revije recikliran!

Eho št. 6

Leto 2014 je bilo v znamenju 10-letnice zbiranja nadomestil za sorodne pravice v Sloveniji. Prispevke z mednarodnega simpozija smo zbrali v zborniku, ki bo izšel v začetku prihodnjega leta. Ker gre za izredno izčrpen, zgodovinski pregled dogajanja in hkrati prerez trenutnega stanja v zakonodaji in v praksi na področju sorodnih pravic, smo mu namenili nekaj strani časopisa EHO, v katerem si lahko preberete tudi o drugih, zanimivih vsebinah, med drugim o direktivi Evropskega parlamenta, o skupni položnici, novostih v sistemu ADMISS, pregledate lestvice najpogostejše predvajanih skladb, pa še kaj se najde.

Dogajanje je bilo pestro tudi na domači zakonodajni sceni, kjer so področje avtorskih in sorodnih pravic začeli 'urejati' zakonski regulatorji, na svoj način, seveda. Slovenija potrebuje urejenost področja avtorskih in sorodnih pravic, tako v praksi kot tudi v zakonodaji, vendar zagotovo ne na način 'red mora biti, pa čeprav slab'. IPF nima ne časa in ne energije za bitke z mlino na veter. Dogajanja si namreč sledijo s svetlobno hitrostjo in naša naloga je, da izvršujemo svoje poslanstvo, da v svetu, kjer se vse bolj krepi razmišljanje, da internet in sodobna tehnologija ponujata vse kot v samopostrežni trgovini, ki na koncu nima blagajne, opozarjamo na to, da se vsaka trgovina zaključí z blagajno in mora biti vsako ustvarjalno in poustvarjalno delo na koncu priznано in plačano. In tukaj pričakujemo sistemsko podporo države, sicer z njo nimamo kaj početi.



Uredniški odbor Eha

Novo leto je prelomnica – predstavlja konec in začetek hkrati.
Naj bo leto 2015 uspešno!

Srečno torej!



Spoštovani!

Med mnogimi načini komunikacije smo se odločili za najbolj preprosto: srečanje in prijeten dogodek. Veseli bomo, če se boste na naše vabilo odzvali z vašim prihodom.

Pričakujemo vas na ponovoletnem sprejemu IPF
v četrtek, 15. januarja 2015, ob 15. uri
v klubu MAXI, Trg republike 1, Ljubljana.

Ljubljana, 15. december 2014

IPF dobro opravlja svoje poslanstvo

Nespoštovanje avtorske zakonodaje je le del siceršnje folklorne nespoštovanja pravne države, je ob 10. obletnici delovanja kolektivne organizacije IPF (Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije) poudaril njen direktor Gregor Štibernik, ki se bo decembra potegoval že za tretji mandat. Nekateri menijo, da je praktično iz nič postavil tako IPF kot sorodno organizacijo AIPA, ki skrbi za avdiovizualce, in da je poznavalec na tem področju z največ mednarodnimi izkušnjami. Kljub temu mu njegov nadzorni organ, Urad za intelektualno lastnino RS (URSIL), očita netransparentnost. Za sodelovanje s sorodno organizacijo Sazasa pravi, da bi bilo lahko boljše in da še vedno išče odgovore na izziv tako imenovane skupne položnice.

Kaj je za vas največji dosežek, s katerim se lahko pohvalite ob 10. obletnici delovanja IPF?

Če projekt postavljaš od začetka, se v desetih letih nabere kar nekaj stvari, na katere si lahko ponosen. Vzpostavitev sistema kolektivnega uveljavljanja je zahteven proces, poln izzivov, in zahtevnostim sorazmerno je tudi zadovoljstvo, ko se ozreš na doseženo. IPF je danes, ne samo v regiji, zgled, kako naj kolektivna organizacija deluje v dobro imetnikov pravic skladno z mednarodnimi standardi. Tisto, kar bo ostalo, kar presega suhoparne okvire našega delovanja in je naše širše poslanstvo, je baza slovenske diskografije. Za potrebe delitve smo v zgolj nekaj letih ustvarili najpodrobnejšo in najpopolnejšo zbirko vsega, kar je bilo posneto v zadnjih 50 letih na naših tleh.

Se vam zdi, da so glasbeni izvajalci z delovanjem IPF zadovoljni? Vaš nadzorni organ URSIL vam denimo med drugim očita netransparentnost.

Če bi rekli, da se ne da kakšne stvari narediti bolje, bi bili neiskreni. Vseeno mislim, da je večina izvajalcev in proizvajalcev zadovoljna. Navsezadnje smo do zdaj med imetnike pravic razdelili skoraj devet milijonov evrov. Kar zadeva netransparentnost, menim, da gre za v zadnjem času zelo zlorabljen pojem. Dejstvo je, da zakon sestavin letnega poročila, ki je najpomembnejši odraz poslovanja, ne predpisuje, prav tako nadzorni organ v skoraj 20-letnem

delovanju ni nikoli jasno izrazil svojih zahtev glede tega. Zato se mi zdi neodgovorno zdaj s prstom kazati na kolektivne organizacije, češ, poslušate netransparentno. Dejstvo je, da ima naše zadnje letno poročilo skoraj 70 strani in še danes nismo prejeli, niti iz Urada za intelektualno lastnino RS, ne pripomb ne pobud. Mimogrede, v svoji kategoriji je bilo po izboru enega od časnikov uvrščeno med najboljša letna poročila pri nas. Če ga primerjate z drugimi poročili kolektivnih organizacij, ne samo pri nas, temveč tudi v tujini, boste že z zgolj bežnim pregledom ugotovili, da so v njem dobra razkriti vsi ključni podatki o poslovanju, še zlasti odhodkovna stran, kateri namenjamo še posebno pozornost.

Na slovenski glasbeni sceni velja prepričanje, da je Sazas v rokah lobija avtorjev, IPF pa v rokah lobija glasbenih založb ter da vsak vleče v svojo smer. Zdi se, da ste pretekla nesoglasja s Sazasom, vsaj navidezno in v javnosti, rešili. Kako sobivate danes?

Izvajalci in proizvajalci fonogramov vodijo IPF skupno mimo vseh čeri že desetletje. To ne bi bilo mogoče, če bi šlo pri tem za podrejen odnos. Navsezadnje že akti organizacije določajo tako sestavo, da je voditi tako zapleten organizem, kot je kolektivna organizacija, skozi sistem preglašovanja nemogoče. Dvotirni sistem preprečuje enoumje in samozadostnost, kamor bi zlahka zašli, če bi bili denimo samo organizacija izvajalcev ali pa proizvajalcev fonogramov. Kar zadeva sodelovanje s Sazasom, bi to seveda lahko bilo boljše. Še vedno iščemo odgovore na na primer izzive tako imenovane skupne položnice.

Na čelu IPF ste že od leta 2006, decembra letos se vam izteče drugi mandat. Boste kandidirali tudi v tretje? Se vam zdi koristno, da se ljudje na vodilnih funkcijah v tovrstnih institucijah menjajo?

Da, vodenje take organizacije je vedno izziv, saj področje doživlja stalne spremembe, zlasti zakonodajne. Čeprav gre za izjemno dinamično okolje, opažam, da kolegi v sestrskih organizacijah le-ted vodijo vrsto let. To pripisujem temu, da gre za tako specifično področje in da se tudi

znanja ne da hitro akumulirati, posledično pa zato tudi ni širokega nabora kadrov.

Ste tudi reden predavatelj na srečanjih glasbene industrije doma in v tujini. Kako se slovenski trg razlikuje od denimo trga v regiji (nekdanja Jugoslavija), razvitejših državah EU in ZDA? Kaj so prednosti in kaj so šibkosti Slovenije na tem področju?

Mogoče bi veljalo raje kot razvitost uporabljati termin različnost. Slovenija je razvita, kar zadeva kolektivno uveljavljanje, se pa v primerjavi denimo z ZDA, Veliko Britanijo ali Skandinavijo razlikuje glede spoštovanja zakonodaje ali dogovorjenega. Če se na primer IPF ubada z več sto uporabniki, ki ne plačujejo nadomestil, se moj danski kolega na nekajkrat večjem trgu ubada z reci in piši 21 neplačniki. To je šibkost in bojim se, da je nespoštovanje avtorske zakonodaje le del siceršnje folklorne nespoštovanja pravne države, kjer pa zgolj IPF brez širše vizije drugih sam ne more premakniti stvari na bolje. Naša prednost, ki je še ne znamo najbolje izkoristiti, je relativno majhen trg in kot tak fleksibilen ter zato primeren za uvedbo marsikaterih novosti. Lahko bi namreč bili določevalci trendov na marsikaterem področju kolektivnega uveljavljanja, a tega zaenkrat ne znamo v celoti izkoristiti.

Mnogi vam očitajo, da sedite na dveh stolih hkrati, saj niste le direktor IPF, ampak vodite tudi sorodno kolektivno organizacijo Zavod AIPA.

S svojimi znanji sem pomagal pri vzpostavitvi sistema uveljavljanja tudi na avdiovizualnem področju, kjer sem bil pozneje naprošen tudi za poslovanje. Gre vsekakor začasno rešitev, čeprav očitkov niti ne razumem najbolje, saj bi bilo na tako omejenem trgu, kot je Slovenija, mogoče pričakovati več sodelovanja in manj razdora.

Vseeno pa ste začeli kot glasbenik. Kot izvajalec. Kako je bilo z odrov in studiev predsedati v birokratske vode? V Sloveniji poznamo kar nekaj takšnih primerov, denimo tudi Matjaža Zupana, pevca skupine California, ki že več let vodi Sazas.

Mene so vzvodi in ozadja glasbene industrije od nekdaj zanimali in sem po končanem študiju izkoristil dano možnost ter po predsedovanju strokovnemu svetu in svetu zavoda zasedel mesto direktorja. Ker sem imel zaradi dolgoletnega delovanja na glasbenem področju bogate izkušnje, je šlo za relativno gladek prehod, znanje pa sem pozneje nadgrajeval na podiplomskem študiju menedžmenta. Od vsega je najboljša šola druženje z direktorji kolektivnih organizacij iz ZDA, Nemčije, Francije, Danske, s katerimi si v upravnem odboru svetovne organizacije SCAPR izmenjamo marsikatero dragoceno mnenje.

Kako kot član skupine Slapovi danes vidite položaj narodno-zabavne glasbe? Se je odnos slovenskih poslušalcev in medijev do nje kaj spremenil, če ga primerjamo na primer s tistim izpred nekaj desetletij?

Narodno-zabavna glasba je del naše kulture, izročila in skupnega prostora, ki ga delimo s čezalpskimi deželami. Opažam, da je danes zelo priljubljena pri mladih, kar je zanimivo. V moji mladosti smo bili večinoma rockerji in punkerji. Ta glasba ima od nekdaj svoj prostor v medijih, z njeno priljubljenostjo pa seveda tudi ta narašča.

Ste tudi osebno ljubitelj narodno-zabavne ali bolj pop oziroma rock glasbe? Katere glasbenike v Sloveniji najbolj cenite in zakaj?

Tisti, ki pride v mojo pisarno, je pogosto izpostavljen kakemu novemu albumu ali kateremu od starih klasik. Pri izboru ne delam razlik med zvrstmi, med domačimi in tujimi. Kar je dobro in mi leže v ušesa, kupim, poslušam, analiziram ... Brez glasbe pač ne morem, tako in drugače. deponiramo in jih izplačamo takoj, ko nadomestila pri posameznem izvajalcu presežejo minimalno vsoto.

Povzeto po: Dnevnik.si 23. 10. 2014

Intervju: Gregor Štibernik

Avtor: Izak Košir



IPF – steber kolektivnega uveljavljanja pravic

7. oktobra 2014 smo organizirali mednarodni strokovni simpozij ob 10-letnici zbiranja nadomestil za sorodne pravice v Sloveniji. Prispevki sodelujočih predavateljic in predavateljev so naredili prerez trenutnega stanja v zakonodaji in v praksi na področju sorodnih pravic. Zanimiv je bil tudi prikaz urejenosti področja v drugih regijah in prispevek, ki nas je opozoril na pričakovane direktive EU, ki jih bomo v prihodnje implementirali..

10 let zbiranja nadomestil na nekaj let priprav

Gregor Štibernik, direktor IPF, je uvodoma spomnil, da IPF s svojim delom seveda ni začel šele leta 2004 in da so se torej mnogi upravičeno spraševali, kako to, da obeležujemo 10-letnico, ko v registru vendarle piše, da je bil IPF ustanovljen že leta 1997, v dovoljenju pa, da je bilo s strani Urada RS za intelektualno lastnino (v nadaljevanju URSIL) podeljeno že novembra 2000. Vedenje, da moramo tudi v Sloveniji imeti sistem zbiranja in delitve za (po)ustvarjalce glasbe in izdajatelje fonogramov, pač ni bilo dovolj. Realizacija je bila mogoča šele z ustreznimi zakonodajami, ki je 'umaknila' roko države z določanjem tarif ter to prepustila dogovoru med uporabniki in upravičenci. IPF je končno lahko vzel usodo v svoje roke in v relativno kratkem času so bili sklenjeni sporazumi s ključnimi skupinami uporabnikov.

Na področju delitve nadomestil smo sistem vzpostavili s točke nič. V tem segmentu je bil največji napredek storjen prav na področju mednarodne izmenjave: trenutno imamo aktivnih 37 sporazumov, število upravičencev in izvedb pa štejejo v milijonih.

Zakaj sploh plačevati za glasbo?

Vsako delo terja plačilo, poudarja Miha Šinkovec, sodelavec IPF, vendar – če se nam zdi samoumevno, da plačamo za hrano v lokalu, se mnogim ne zdi samoumevno, da bi plačali tudi za glasbo, ki je v lokalu predvajana.

Tako kot arhitekt iz svoje glave, s svojim znanjem in izkušnjami prelije idejo na papir, tudi glasbeni avtor idejo prelije v note, glasbenik te note spravi v življenje in vanje vdahne svoj estetski čut, glasbena založba pa s finančnimi sredstvi poskrbi, da izvedba ne izzveni v pozabo takoj potem, ko glasbeniki prenehajo igrati, ampak je ohranjena na nosilcu zvoka in je dostopna množicam. Seveda se vsak posamezni glasbenik ne more dogovarjati o plačevanju nadomestil, zato so v vseh okoljih vzpostavljene kolektivne organizacije, ki zastopajo pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, in ker glasba ne pozna meja, gre za uveljavljanje pravic znotraj meja naše države in tudi v širšem, svetovnem merilu.

V prihodnjih letih bo tempo dela na IPF zagotovo diktiral tehnološki razvoj, ki v veliki meri vpliva tudi na uporabo glasbe, saj nekateri »stari« načini posredovanja glasbe od ponudnika do končnega uporabnika dajejo prostor novim, bolj dovršenim, hitrejšim ali uporabniku bolj prijaznim. Tak razvoj je v svojem bistvu večplasten in z vidika uveljavljanja avtorske in sorodnih pravic skriva tudi pasti. Uporaba glasbe se povečuje, glasba postaja tako rekoč samoumevna in vseprisotna, kar samo po sebi še ni nič slabega. V vsakodnevnih situacijah na javnih mestih se ji je pravzaprav že težko

Število izvedb se nam je z nekaj 10.000 povečalo na 500.000, število upravičencev, ki jih vodimo v naših bazah, z nekaj 1.000 na 22.240, število prijavljenih upravičencev bo kmalu preseglo 1.000.000, število izplačil upravičencem pa je preseglo število 2.000 za domače in 5.000 po bilateralnih sporazumih.

izogniti, saj jo reproducirajo vse možne naprave od mobilnih telefonov, tabličnih računalnikov do raznih predvajalnikov multimedijskih vsebin, celo nekateri elektronski oglasni panoji in otroške igrače. Taka samoumevnost, taka »nasičenost etra« pa skriva v sebi nevarnost, da se vsebina izkušnje, v tem primeru glasba, dožame kot nekaj, kar je pravzaprav del naravnega okolja, kar je »tu že od nekdaj«, kar je na voljo brez truda in »kar tako«, skratka kot nekaj, kar je na voljo – zastoj.

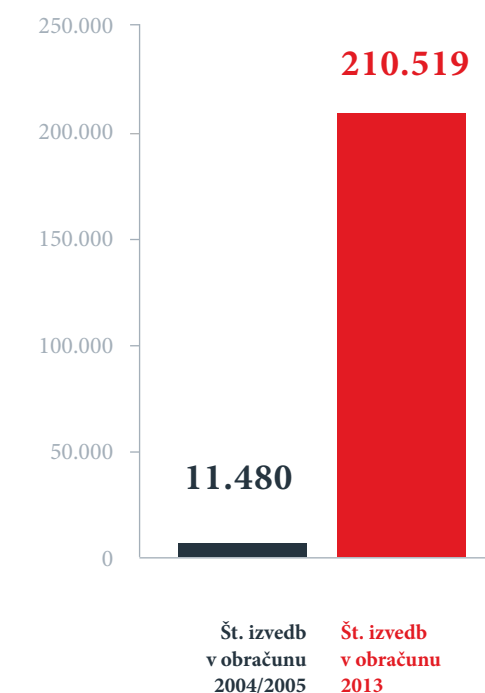
Zbrati – obdelati – razdeliti

Iz prispevka Viljema Marjana Hribarja, sodelavca IPF, se zdi postopek na prvi pogled enostaven, vendar je, tudi glede na količine obdelanih podatkov, jasno, da gre za vse drugo, samo za enostavno delo ne. Evidence, evidence in še enkrat evidence. In da jih IPF obvlada, je jasno.

Obsežnejši del podatkov za obdelavo predstavljajo predvsem prejeti sporedi predvajanih del. Kot ilustracija – letno samo radijski programi poročajo o več kot 5 milijonih predvajanj za dobrih 200.000 različnih izvedb. Seveda si IPF predvsem na področju obdelave sporedov predvajanih del v prihodnje želi še boljšega sodelovanja z izdajatelji radijskih programov. Nujno je namreč še bolje uskladiti način in format poročanja o uporabi, saj kakovostni vhodni podatki edini omogočajo izboljšano kvaliteto obdelave ter s tem seveda nižje stroške.

Posledica obdelave podatkov je seveda delitev nadomestil. Pravila delitve so ves čas podvržena pretresu, saj se z novimi tehnologijami uporabe varovanih del in novimi tehnologijami nadzora oz. beleženjem uporabe teh del stalno odpirajo možnosti za nadgradnjo pravil delitve s ciljem povečevanja deleža razdeljenih nadomestil po dejanski uporabi.

Za primerjavo v spodnjem grafu navajamo nekaj statističnih podatkov, ki kažejo na količino obdelanih podatkov, ki so bili zajeti v prvi obračun za leta 2004/2005 in 2013.



Tisto, kar bo ostalo in kar presega suhoparne okvire našega delovanja in je naše širše poslanstvo, pa je baza slovenske diskografije. Za potrebe delitve smo v zgolj nekaj letih ustvarili najbolj podrobno in popolno zbirko vsega, kar je bilo posnetega v zadnjih 50 letih na naših tleh.

Avtorske pravice so intelektualna lastnina

je poudaril poudaril dr. Bojan Pretnar, prvi direktor Urada RS za intelektualno lastnino, in izpostavil, da celotna zakonodaja intelektualne lastnine sama po sebi ni in ne sme biti predmet takšne ali drugačne politike, bodisi kulturne politike (avtorska in sorodne pravice) bodisi npr. inovacijske politike (patenti) ali tudi kakšne tržne politike (blagovne in storitvene znamke) na državni ravni. Zato so kolektivne organizacije, ki delujejo na tem področju, v zasebni lasti njenih članov. Kolektivnih organizacij ne ustanavlja država, temveč člani. Seveda pa mora biti delovanje kolektivnih organizacij zaradi njihove specifične dejavnosti zakonsko urejeno ter tudi nadzorovano, v odnosu do svojih članov mora zagotavljati transparentnost in omogočiti vsakemu članu pravico do vpogleda, ali se zbrana nadomestila delijo po sprejetih pravilih.

Pravni položaj kolektivk

je bila osrednja tema prispevka dr. Gorazda Trpina z ljubljanske Pravne fakultete. Kolektivke so pravne osebe zasebnega prava, ki delujejo v lastnem interesu, financirajo se iz lastnih virov in pri notranjih in zunanjih razmerjih uporabljajo pravila zasebnega prava. Organizacije za kolektivno upravljanje avtorskih pravic ne upravljajo z javnimi sredstvi, ampak so vsa sredstva, s katerimi upravljajo, zasebna sredstva. Glede na to za njih ne veljajo nikakršne splošne javnopravne omejitve, kakršne veljajo za pravne osebe javnega prava. Tako mora biti kakršnakoli javnopravna omejitev zanje izrecno določena v Zakonu o avtorski in so-

rodnih pravicah. Upravni nadzor, ki ga izvajajo državni organi (URSIL) nad pravnimi osebami zasebnega prava, je strogo omejen in se lahko izvaja samo na podlagi zakona in v obsegu, kot ga določa zakon. Gre za zelo omejen upravni nadzor, saj lahko urad po tem zakonu nadzoruje samo izvajanje nalog kolektivne organizacije, katere urejajo ZASP in podzakonski akti, izdani na njegovi podlagi, ne pa njena katerakoli dejanja ali opravila.

Razmerja med organizacijami za kolektivno upravljanje avtorskih pravic in organi javnih oblasti so torej do neke mere urejena, vendar kljub temu v podrobnostih ostajajo nekatera vprašanja odprta. V nadaljnjem procesu pravne ureditve področja bi veljalo razmisliti celo o zmanjševanju obsega regulacije in prenosu določenih funkcij na področje samoregulacije, saj se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo deležniki v procesu kolektivnega upravljanja avtorskih pravic lažje sami urejali medsebojna razmerja, kot jim jih ureja država.

IPF v primežu pravosodja

je naslov, ki zgovorno pove vsebino prispevka Boruta Bernik Bogataja. Dejstvo je, da IPF od začetka svojega delovanja orje ledino na področju uveljavljanja avtorskih sorodnih pravic izvajalcev v primerih javnega priobčevanja njihovih posnetih izvedb, in proizvajalcev fonogramov. Dejstvo je tudi, da je v tem času uspel pomesti kar z nekaj miti na različnih področjih in ravnih njegovega delovanja, ki so jih v postopkih ali v sodelovanju z IPF izpostavili njegovi »prijatelji« bodisi z namenom izogibanja plačilu tistega, kar pripada imetnikom pravic na podlagi uporabe njihovih posnetih izvedb in fonogramov, bodisi z namenom pridobitve tistega, kar jim ne pripada ali jim ne pripada v zahtevanem obsegu oz. količini. Toda, če so (in še) različni anonimni pisci sorodnim pravicam odrekajo status pravic, ki bi se lahko upravljale kolektivno, in to svojo zgodbo ne glede na zakonodajo in prakso v drugih državah, je bolj kot to presenetljivo delovanje in odločanje sodišč. Sodna praksa je bila skrajno neenotna glede pravne narave zahtevkov, ki jih ima Zavod IPF do tistih uporabnikov, ki svojih obveznosti, ki jim jih nalaga ZASP, ne izpolnijo – torej ne poročajo o uporabi fonogramov in tudi ne plačajo dolžnega nadomestila za javno priobčitev.

Stanje kolektivnega uveljavljanja pravic v državah Zahodnega Balkana

je bila tema prispevka **dr. Ize Razije Mešević, profesorice na Pravni fakulteti v Sarajevu**. Sijajno je predstavila subjekte kolektivnega upravljanja v vseh državah Zahodnega Balkana in sklep svojega prispevka izpostavila podobnosti posameznih nacionalnih sistemov (nagibanje k tarifam, potrjenim s strani države, pravni monopoli in določena mera nestabilnosti njihovega delovanja). Med primerjalnimi točkami je izpostavila tudi stalne spremembe zakonodaje, slabo javno podobo, pomanjkanje ozaveščenosti, nenehno vladno vpletanje in notranje konflikte med kolektivkami.

Uporabniška izkušnja v Sloveniji

O uporabniški izkušnji v Sloveniji je spregovorila **mag. Rina Klinar, dolgoletna predsednica GIZ-a lokalnih in regionalnih radijskih postaj Slovenije in pogajalka** v procesu določanja tarif. Opisala je postopke in nujne pogoje pogajanj ter izpostavila: »Zadnja pogajanja so potekala v zaostrenih gospodarskih razmerah, ki so pomembno drugačne, kot so bile v prejšnjem desetletju. Največ težav v pogajanjih je bilo v zvezi s celotnim bruto prihodkom, povezanimi osebami, višino tarife, s primerljivimi tarifami, popusti in z minimalno tarifo. Eno od vprašanj je bilo, ali kolektivna organizacija varuje vsa dela ali ne. Večkrat se je postavilo tudi vprašanje glede razmerja med tarifami različnih avtorskih in sorodnih organizacij in kolikšna je lahko skupna obremenitev v prihodkih. Je to za vse kolektivne organizacije največ 10 % za 100-% uporabo?«

Svoje dolgoletne pogajalske izkušnje je opisal tudi **Cene Grčar, odvetnik medijske skupine Pro Plus**, ki ima v svoji ponudbi več televizijskih programov, spletnih portalov in AV medijskih storitev na zahtevo. Izpostavil je, da kolektivno upravljanje avtorskih in sorodnih pravic sicer res omogoča ureditev medsebojnih odnosov, hkrati pa je zelo zapleteno in povzroča nemalo slabe volje. Gre namreč za pavšaliziran, nenančen in nikoli absolutno pravičen sistem. Čeprav to niti ni problem uporabnikov – ti se naj ne bi ukvarjali z vprašanjem, kam gre njihov denar – pa so uporabniki seveda pomemben del celotnega sistema kolektivnega upravljanja.

V prvem obdobju urejanja odnosov med uporabniki in izvajalci je bilo veliko zapletov, sprejete rešitve in tudi njihovo izvajanje ni bilo optimalno. Eden od razlogov za takšno stanje je bila tudi dobra mera nepoznavanja področja, tudi na uporabniški strani. Nadaljevanje

je zagotovo zaznamovano s SAZAS-om in vsemi spori, ki so iz tega razmerja izhajali in bili na koncu, vsaj na pravni ravni, razumljeni in rešeni. Osnovna točka vseh sporov so seveda tarife kolektivnih organizacij, ki niso bile vedno sprejete po zahtevanih postopkih. Sodišče je določilo, da so tarife, ki so sprejete mimo skupnega sporazuma ali odločitve Sveta za avtorsko pravo, neveljavne. Preostanejo torej pogajanja in veliko dobre volje na obeh straneh. Nekateri dogovori dokazujejo, da je tudi to mogoče, zato je treba postopke nadaljevati.

Kolektivno uveljavljanje pravic pri javni priobčitvi glasbenih posnetkov

je bila tema, o kateri je spregovoril **Davide Battistelli, pravni svetovalec IFPI, mednarodnega združenja proizvajalcev fonogramov**. Izpostavil je, da je prihodek iz naslova pravic pri javni priobčitvi varovanih del v zadnjih letih postal eden glavnih virov prihodka glasbene industrije. Zbrana nadomestila za glasbene založbe so v letu 2013 narasla za približno 13 %, na 1,1 mrd EUR. Poudaril je tudi, da tako kot v drugih državah tudi v Sloveniji narašča

pomembnost prihodka iz naslova uveljavljanja pravic pri javni priobčitvi, kar založbam povečuje možnost novih vložkov v izvajalske in snemalske projekte.

Slovenska fonogramska industrija

je bila tema prispevka **Nevenke Richter Peče, dolgoletne članice Strokovnega sveta IPF, od aprila 2014 pa tudi njegove predsednice**. Proizvajalci fonogramov, ki so v Sloveniji združeni v Združenje fonogramske industrije Slovenije ZFIS, redno spremljajo in obravnavajo tekočo problematiko, sredstva pa namenjajo predvsem za spremljanje oz. preprečevanje piratstva in neupravičene brezplačne uporabe komercialnih fonogramov. Sorodne pravice, torej pravice proizvajalca fonogramov in izvajalca za prejem nadomestila pri javni uporabi posnetih fonogramov, uveljavljajo preko IPF. Praktično nemogoče bi jih namreč uveljavljali drugače kot kolektivno, tako zaradi stroškov kot tudi zaradi velikega števila najrazličnejših uporabnikov, v interesu tako izvajalcev kot lastnikov fonogramov pa je, da se sredstva razdelijo po njihovi dejanski uporabi. Žal je nerešenih problemov precej, tudi zaradi nepopolne in nedorečene zakonodaje ali zaradi prepočasnega delovanja državnih organov, kar posameznim skupinam uporabnikov še vedno omogoča javno uporabo glasbe brez ustrezno visokega nadomestila. Kljub temu je treba poudariti, da je bilo v zadnjih 10 letih narejenega veliko – pa vendar še vedno velja, da lahko glasbo in še marsikatero avtorsko delo enostavno najdete na internetu in da naj bo uporaba zastoj. Če želimo postati razvita družba, ki bo prodajala intelektualne storitve tudi izven svojih meja, se moramo najprej zavedati pomena avtorstva in začeti spoštovati intelektualne stvaritve drug drugega.

Pomen kolektivnih organizacij za izvajalce

O pomenu kolektivov za izvajalce je spregovoril **Andrew Proddger, izvršni direktor BECS in odbora REPO - ARTIS, evropskega združenja izvajalskih organizacij**, ki je poudaril, da kolektivno uveljavljanje omogoča tako nosilcem pravic kot uporabnikom, da dosežejo nižje stroške transakcij. Več kot se

nosilec pravic pridruži kolektivnemu uveljavljanju, večja je možnost nadaljnega zniževanja stroškov pri enakih ekonomskih pogojih.

Prihajajoča zakonodaja

je bila osrednja tema prispevka **dr. Matije Damjana, raziskovalca na Inštitutu za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani**. Pričakal je glavne novosti, ki jih bodo v slovensko avtorsko pravo prinesli nekateri mednarodni in evropski pravni viri. Direktiva 2012/28/EU vzpostavlja pravni okvir za lažjo digitalizacijo in razširjanje avtorskih del brez znanih imetničkov pravic, t. i. osirotelih del. Direktiva 2014/26/EU vzpostavlja pravni okvir za boljše upravljanje avtorske in sorodnih pravic ter večjo preglednost delovanja kolektivnih organizacij. Določa tudi pravila za izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del na notranjem trgu EU. Pekinška pogodba o avdiovizualnih izvedbah ureja moralne in materialne pravice izvajalcev, od katerih je za slovensko pravo novost izključna pravica izvajalca do radiodifuznega oddajanja ali druge oblike javne priobčitve videograma s svojo izvedbo. Pričakovati je, da bo do nadaljnjih zakonodajnih sprememb prišlo tudi na podlagi posodobitve zakonodajnega okvira EU za avtorske pravice, ki jo napoveduje Evropska komisija zaradi boljšega upravljanja avtorske in sorodnih pravic na enotnem digitalnem trgu EU.

Nove tehnologije

so bile tema prispevka **Boštjana Dermola, predsednika Skupščine izvajalcev IPF** in nosilca mnogih drugih odgovornih nalog in funkcij.

O novih tehnologijah je treba govoriti tudi zato, ker je bila glasba od nekdaj verjetno najpomembnejše izrazno sredstvo človeka, ena najbolj prvobitnih izraznih oblik, zvočna matematika, polnavzorcev, ki prenašajo sporočilo in informacije od ustvarjalca do poslušalca na zavestni in podzavestni ravni. Pomen glasbe v našem vsakdanu je izjemen. Vsak prebivalec EU naj bi po izsledkih raziskav poslušal glasbo v povprečju dve uri dnevno. Ne samo da je pomen glasbe bistven za človeka kot njegovo

prvobitno izrazno sredstvo, glasba ima tudi velik gospodarski pomen. Teoretično smo vsi ljudje glasbeni ustvarjalci, praktično pa skoraj zagotovo uporabniki glasbenih del. Tako je vse od pradavnine, spreminjajo pa se glasbene oblike, njen vpliv, pomen, vloga in ne nazadnje format ter način dostopa in ustvarjanja glasbe.

Glasbena industrija v moderni dobi, v dobi interneta in globalnega bivanja ima pred sabo veliko priložnosti, prav tako tudi veliko izzivov. Transformacija v nematerialno oz. nefizično obliko glasbenih del omogoča neslutene možnosti dostopa, distribucije, priobčitve in uporabe. Funkcija in vloga glasbe ter njenega dožemanja in razumevanja sta se spreminjali od pradavnine in se spreminjata tudi danes. Predvsem pa se, pospešeno v zadnjem času, v supergalaktični moderni dobi spreminjajo način uporabe in skoraj neskončne možnosti prenosa in dostopa glasbenih vsebin. Vse navedeno odpira vprašanja, s katerimi se civilizacije in predvsem moderna potrošniška družba soočajo – kakšna je dejanska vrednost glasbe, njena vloga, njen pomen, njena cena?

Novi načini uporabe varovanih del v Španiji

je bil fokus **Palome Lopez, pravnice in sodelavke kolektivov v Španiji in hkrati profesorice za predmet intelektualne lastnine na Univerzi Pontificia de Comillas in Univerzi Castilla-La Mancha**. Opozorila je na nove načine uporabe varovanih del, ki so na voljo v Španiji: naročniške storitve, oglaševalsko podprto pretakanje (streaming) varovanih vsebin, modeli digitalnega prenašanja vsebin in mobilne storitve.

Povzeto po: Zbornik IPF – steber kolektivnega uveljavljanja pravic

Pripravila: Vera Kozmik Vodusek

Za IPF je bilo leto 2014 pomembna letnica, pomeni namreč 10-letnico zbiranja nadomestil za sorodne pravice v Sloveniji. Zaznamovali smo jo z mednarodnim strokovnim simpozijem, ki je predstavljal temelj za pripravo zbornika **IPF – STEBER KOLEKTIVNEGA UVELJAVLJANJA PRAVIC**. Z njim obeležujemo prelomnico delovanja IPF, zaključujemo prvo desetletje in vstopamo v drugo.

Izvod zbornika boste lahko prejeli na dogodku, ki bo

v četrtek, 15. januarja 2015, ob 15. uri v klubu MAXI, Trg republike 1, Ljubljana



In najboljše letno poročilo je ...

NAŠE!!! Prestižno priznanje za najboljše letno poročilo za leto 2013 v kategoriji zavodi in druge organizacije je prejel IPF! Časnik Finance, ki že 15 let spodbuja kakovost in transparentnost na področju obveščanja deležnikov, poslovnih partnerjev in vseh drugih zainteresiranih institucij s tako elementarnim in za **mnoge organizacije tudi obveznim orodjem**, kakršno je letno poročilo, je letos v kategoriji zavodi in druge organizacije za najboljše letno poročilo izbral IPF-ovega. Priznanje sta dr. Tatjana Horvat in Peter Frankl na sedežu Gospodarske zbornice izročila Gregorju Štiberniku, direktorju IPF. Nominacija in postavitve letnega poročila IPF za najboljše v svoji kategoriji je rezultat izbora strokovne komisije, sestavljene iz uveljavljenih strokovnjakov s področij, ki jih morajo vsebovati vsebine letnih poročil.

Gregor Štibernik je ob prejemu prestižnega priznanja poudaril, da se je s tem IPF uvrstil med organizacije, ki ne samo obligatorno, ampak tudi družbeno odgovorno poročajo o svojem poslovanju in delu. »Ker gre za eno najpomembnejših komunikacijskih orodij, ki odražajo vse vidike našega dela tako v državi kakor tudi v mednarodnem prostoru, je tako renomirano priznanje samo še dodaten dokaz, da v našem delu ne zasledujemo samo izpolnjevanje zakonsko predpisanih meril. Letnemu poročilu smo dali širšo uporabnost in s tem mednarodno prepoznavnost IPF in našega dela,« je ob prejemu priznanja izpostavil direktor Gregor Štibernik.

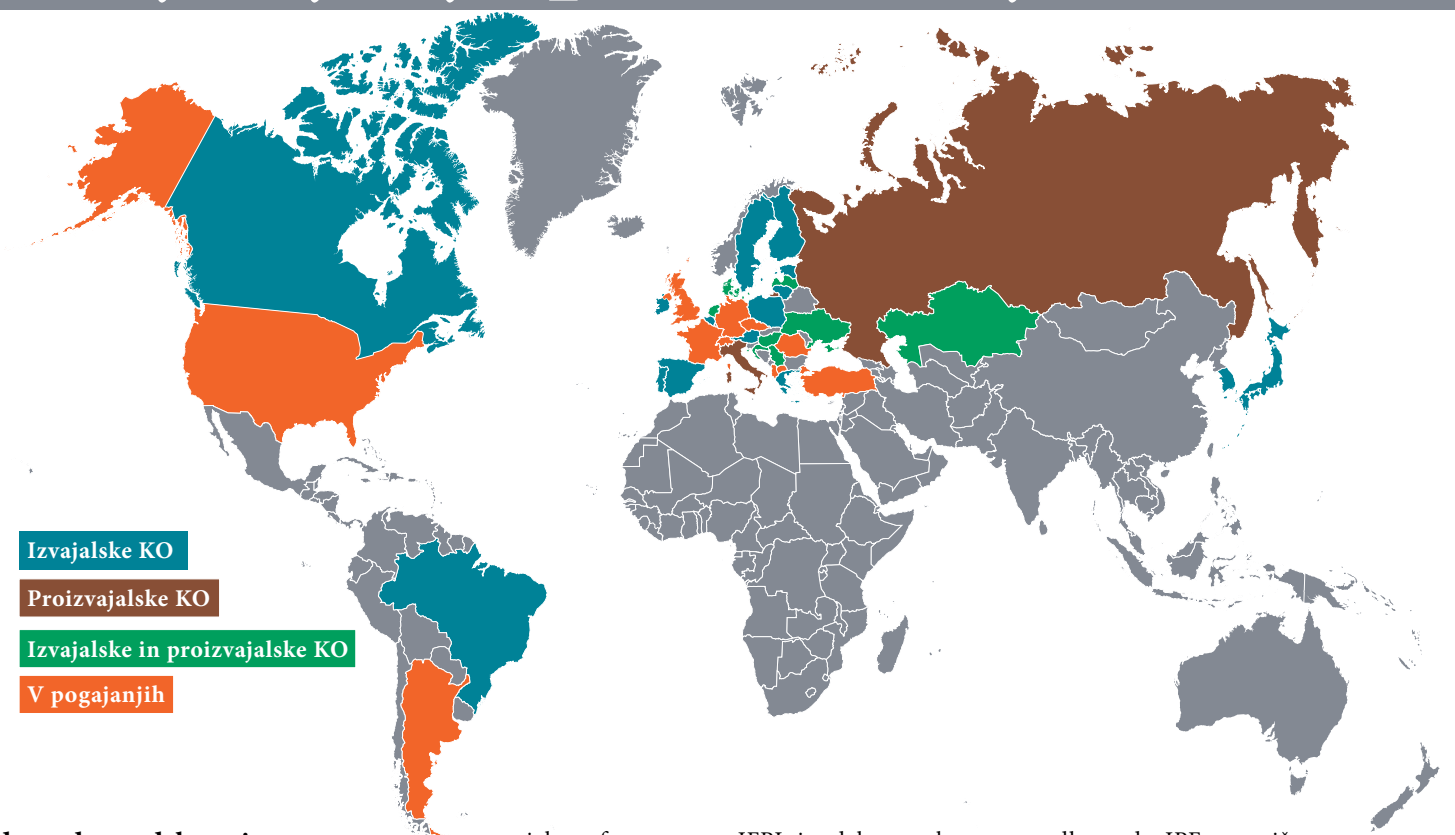
IPF je pri pripravi letnega poročila sledil preprosteemu temeljnemu cilju: prikaz delovanja in uspešnosti poslovanja vsem, v našem primeru precej raznovrstnim deležnikom. Letno poročilo je pomemben

korporativni dokument institucije, ki mora biti zaradi narave svoje vsebine in informacij, ki jih mora vsebovati, in tudi zaradi javne dostopnosti zelo verodostojno, enostavno in mora dobro prikazati poslovanje z več zornih kotov. Ob vseh pomembnih podatkih, ki razkrijejo finančno poslovanje, mora biti poročilo tudi odraz vsebine dela naše institucije, hkrati pa sledimo cilju preglednosti in vsečnosti. Ne želimo le zadostiti predpisom in izpolnitvi svojih obveznosti, temveč želimo letnemu poročilu dodati tudi širšo uporabnost. Letno poročilo namreč smatramo kot publikacijo, ki omogoča sledenje zgodovinski kontinuiteti dela in razvoju IPF, hkrati pa daje dober presek trenutne situacije. Veseli smo, da smo bili, tudi po mnenju strokovne komisije, pri pripravi poročila uspešni.

Pripravila: Vera Kozmik Vodusek



Uveljavljanje pravic v tujini



Mednarodno sodelovanje

IPF sodeluje oziroma je član krovne organizacije za izvajalce SCAPR, združenja proi-

zvajalcev fonogramov IFPI in delovne skupine AEPO-ARTIS. Od podelitve dovoljenja dalje IPF s sestrskimi organizacijami intenzivno sklepa bilateralne sporazume, ki so

podlaga, da IPF upravičence z neposrednim pooblastilom zastopa tudi na drugih teritorijih. Do danes ima IPF podpisane naslednje sporazume:

Izvajalci

1. KOSOVO – APIK (8. 7. 2014)
2. ŠPANIJA – AIE – Sociedad de Artistas Intérpretes o Ejecutantes de España (18. 2. 2014)
3. DANSKA – GRAMEX (8. 1. 2014)
4. UKRAJINA – UMRL – Association of Enterprises Ukrainian Music Rights League (17. 9. 2013)
5. UKRAJINA – UMA – Association of Enterprises Ukrainian Music alliance (17. 9. 2013)
6. BELGIJA – PLAYRIGHT (12. 8. 2013)
7. LATVIJA – LAIPA – Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība (15. 5. 2013)
8. JUŽNA KOREJA – FKMP – Federation of Korean Music Performers (14. 5. 2013)
9. JAPONSKA – CPRA/Geidankyo – Center for Performers' Rights Administration (CPRA), Japan Council of Performers Rights and Performing Arts Organizations (Geidankyo) (8. 2. 2013)
10. LITVA – AGATA – Lietuvos gretutinių teisių asociacija/Lithuanian neighbouring rights association (16. 1. 2013)
11. KANADA – ARTISTI (4. 1. 2013)
12. GRČIJA – APOLLON (25. 5. 2012)
13. ESTONIJA – EEL – Eesti Esitajate Liit (24. 5. 2012)
14. PORTUGALSKA – GDA – Cooperativa de Gestao dos Direitos dos Artistas Interpretes ou Executantes (12. 3. 2012)

15. ŠVEDSKA – SAMI – Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (28. 12. 2011)
16. SRBIJA – Organizacija PI – Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava interpretatora (1. 6. 2011)
17. NIZOZEMSKA – SENA – Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (1. 3. 2011)
18. KAZAHSTAN – RPO – Kazakhstan Association on protection of the rights of performers (1. 3. 2011)
19. IRSKA – RAAP – Recorded Artists Actors Performers (1. 3. 2011)
20. HRVAŠKA – HUZIP – Hrvatska udruga za zaštitu izvođačkih prava (14. 12. 2010)
21. MADŽARSKA – EJI – Association of the Arts Unions Bureau for the Protection of Performers' Rights (26. 3. 2008)
22. AVSTRIJA – LSG – Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH (1. 12. 2006)
23. BRAZILIJA – ABRAMUS – Associação Brasileira de Música e Artes (16. 11. 2006)
24. FINSKA – GRAMEX – Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys (1. 11. 2006)
25. POLJSKA – STOART – Organizacja Zbiorowego Zarządzania (14. 2. 2006)

Proizvajalci fonogramov

1. LATVIJA – LAIPA – Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība (10. 2. 2014)
2. DANSKA – GRAMEX (26. 11. 2013)
3. UKRAJINA – UMRL – Association of Enterprises Ukrainian Music Rights League (17. 9. 2013)
4. UKRAJINA – UMA – Association of Enterprises Ukrainian Music alliance (17. 9. 2013)
5. NIZOZEMSKA – SENA – Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (26. 5. 2011)
6. HRVAŠKA – ZAPRAF – Udruga za zaštitu, prikupljanje i raspodjelu naknada fonogramskih prava (7. 7. 2010)
7. BOLGARIJA – PROPHON – Collecting society of neighbouring rights of phonogram producers and performing artists in private interest (17. 5. 2010)
8. SRBIJA – O.E.P.S. – Organizacija proizvođača fonograma Srbije (1. 3. 2010)
9. MADŽARSKA – MAHASZ – Magyar Hanglemmezkiadók Szövetsége (13. 2. 2010)
10. KAZAHSTAN – KAPP – Kazakhstan Association on Protection of Performers and producers of phonograms (3. 2. 2010)
11. RUSIJA – RPA – The Russian Phonographic Association (1. 12. 2005)
12. ITALIJA – SCF – Società Consortile Fonografici Per Azioni (1. 4. 2005)
13. ESTONIJA – EFU – Eesti Fonogramitootjate Uhing (22. 11. 2004)

Pripravil: Viljem Marjan Hribar

Pogajanja v precepu ...

V čigavem interesu so pogajanja za določitev oziroma spremembo tarife za plačilo nadomestila zaradi javne priobčitve varovanih del?

Začetki zakonske podlage določanja tarif za uporabo varovanih del segajo že v leto 1995, ko je bil sprejet Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (v nadaljevanju: ZASP). Le-ta je do danes v omenjenem delu doživel kar nekaj korenitih sprememb in prešel skozi več faz.

Začetki določanja tarif

Najprej je v skladu z ZASP (Uradni list RS št. 21/1995) tarife, ki so jih oblikovale kolektivne organizacije, potrjeval Urad za intelektualno lastnino. Ker se takšna ureditev po mnenju zakonodajalca ni izkazala za najboljšo, je sledila sprememba ZASP s sprejemom Zakona o spremembah Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Uradni list RS št. 43/2004; ZASP-B), ki je dopuščal določitev tarife s strani kolektivne organizacije ter dodatno omogočil določitev tarife s skupnim sporazumom med kolektivno organizacijo na eni strani in reprezentativnim združenjem uporabnikov na drugi. Slednje naj bi po sistemu pogajanj prineslo skupni rezultat – tarifo, s katero naj bi soglašale obe strani. Uporabniki so v takšnem sistemu pridobili možnost, da bi preko pogajanj dosegli znižanje višine nadomestil za uporabo varovanih del, glede na strani kolektivnih organizacij določene tarife.

Uzakonitev določanja tarife s sklepanjem skupnih sporazumov je bila neučinkovita, predvsem pa ni bila potrebna, saj bi po tržnih zakonitostih uravnoteženost tarif v kratkem času lahko dosegel tudi trg sam. Interesa po sklepanju skupnih sporazumov uveljavljene kolektivne organizacije v času, ko so lahko same postavljale tarifo, niso imele, saj so bile po njihovem mnenju tarife kvečjemu prenizke, uporabniki pa so želeli tarife še zniževati. Pogajanja so bila tako v večini primerov neuspešna.

Skupni sporazumi so se v tem obdobju sklepali v zgolj nekaj primerih s strani mlajših kolektivnih organizacij, ki nadomestil še niso prejemale in so si s skupnim sporazumom skušale zagotoviti denarni tok in disciplino plačevanja s strani uporabnikov ter so zavestno pristajale na nižje tarife pod pogojem, da so le-te bile določene

zgolj za določeno obdobje, po izteku katerega so računale na vzpostavitev "realne" tarife, primerljive z drugimi državami.

Zakonodajalec je z novo spremembo ZASP s sprejemom Zakona o spremembah Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Uradni list RS 17/2006; ZASP-C) uvedel še dodaten način določanja tarife s postopkom arbitraže, ki pa v praksi ni zaživel.

Ker uporabniki pri uveljavljenih kolektivnih organizacijah niso dosegli znižanja tarif, je bil posledično po mnenju zakonodajalca pretežno iz tega razloga tudi ta sistem neučinkovit. Kolektivnim organizacijam se je očitno izkoriščanje monopolnega položaja, saj naj bi bili uporabniki prepuščeni volji imetnikov pravic glede postavljanja cen, alternativnih izbir pa uporabniki v sistemu, v katerem je za eno pravico bila možna podelitev dovoljenja le eni kolektivni organizaciji, niso imeli.

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah 1995-2004

- določanje tarife
- soglasje Urada za intelektualno lastnino
- skupni sporazumi
- reprezentativnost

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah 2007

- kriteriji za tarifo
- javno povabilo k pogajanjem
- Svet za avtorsko pravo



Spremembe zakona so povzročile revolt ...

Sledile so nove spremembe zakona, in sicer Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 139/06- v nadaljevanju ZASP-D), ki je določil, da se tarifa določi s skupnim sporazumom med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov, če pa to ni mogoče, z odločbo Sveta za avtorsko pravo kot novoustanovljenim subjektom, ki kot strokoven, neodvisen in nepristranski organ v primeru neuspešnih pogajanj določi primerno tarifo.

Navedena sprememba zakona je naletela na bojeviti odziv imetnikov pravic, ki so spremembo ZASP videli kot močan poseg v njihovo ustavno varovano pravico do zasebne lastnine oziroma poseg v ustavno varovano pravico do ustvarjalnosti. Imetniki pravic so bili namreč kar nankrat onesposobljeni postavljati lastno ceno za svoje stvaritve in so postali odvisni od volje uporabnikov oziroma so bili odvisni od nekakšnega obveznega arbitrnega organa, ki bo po svoji presoji določil ceno za uporabo njihove zasebne lastnine. V očeh imetnikov pravic je takšna sprememba zakona predstavljala grob in nedopusten poseg v njihovo lastnino. Imetniki pravic so opozarjali na dejstvo, da bo ZASP-D »zamrznil« obstoječe tarife in da obstoječih tarif v določenih primerih ne bo mogoče spremeniti. Zaradi navedenega je bila pred ustavno sodišče vložena pobuda za presojo ustavnosti in zakonitosti določil ZASP-D, ki se nanašajo na določitev tarife.

... in se znašle na ustavnem sodišču Ustavno sodišče je z Odločbo U-I-240/10, izdano dne 16. 5. 2013, odločilo, da izpodbijani člani ZASP-D niso v neskladju z ustavo. Pri tem je ustavno sodišče obrazložilo, da sicer gre za omejitve ustavno varovane lastninske pravice in omejitev ustavno varovane pravice iz ustvarjalnosti, vendar je glede na ustavno dopustni cilj (to je 1. ureditev plačila za uporabo varovanega dela in 2. določitev »primerne« tarife) in na sorazmernost omejevalnega ukrepa za zagotovitev načel pravne države takšna omejitev dopustna. Ustavno sodišče v odločbi pojasnjuje, da je izpodbijana ureditev za določitev primerne tarife na eni strani dosegla omejitev mo-

nopolnega položaja kolektivnih organizacij in na drugi strani predvidela izhod v primeru blokade pogajanj s strani uporabnikov s tem, ko je za te primere ustanovila poseben subjekt (Svet za avtorsko pravo), ki kot strokoven, neodvisen in nepristranski določi primerno tarifo. Poenostavljeno povedano, ustavno sodišče je sicer pritrdilo, da gre za omejevanje z ustavo zagotovljenih pravic, vendar so bile omejitve dopustne zaradi zagotovitve sistema določanja tarif, ki naj bi tokrat deloval. Vendar - ali sistem določanja tarife sedaj v dejanskem res deluje?

Pogajanja so proces razreševanja konflikta med dvema ali več stranmi.

Pomembno: vsi, ki so vključeni v pogajanja, morajo biti pripravljeni spremeniti svoja stališča (svoje zahteve), sicer skupna sprejemljiva rešitev ni mogoča.

Cilj pogajanj je torej doseči soglasje z drugimi, pri čemer so nekateri interesi obeh strani skupni, drugi pa si nasprotujejo. Torej je namen pogajanj skozi dvosmerno komunikacijo doseči neko novo kakovost, ki glede na dane razmere prinaša korist za vse vključene v proces pogajanj.

In kje smo sedaj?

Kakorkoli je ustavno sodišče presojalo cilje zadnje zakonske ureditve določanja tarif in ugotavljalo sorazmernost posega v ustavne pravice imetnikov pravic, pa je dejstvo, da ni docela predvidelo učinkovitosti in primernosti te ureditve v praksi. Življenjsko je namreč pričakovati, da so glede na tehnološke in gospodarske spremembe v družbi tarife na vsakih nekaj let potrebne uskladitve in sprememb.

Glede na to, da so bile najstarejše tarife sprejete že v letu 1995, so bile te potrebne sprememb vsaj z vidika primernosti in načina določanja višine posameznim uporabnikom. Tarife, sklenjene s skupnimi sporazumi, so se s časom izkazale za bolj ali manj neučinkovite, zastarele glede na nove načine uporabe varovanih del in v določeni meri tudi za nedoločljive.

Uporabnikom, za katere veljajo neučinkovite tarife, takšno stanje ustreza, saj v teh primerih avtorskih honorarjev oz. nadomestil ne plačujejo ali pa plačujejo le toliko, kolikor sami smatrajo, da je dovolj. Pogajanja s takšnimi uporabniki tako trajajo več let, pri čemer uporabnikom stanje neskončnih pogajanj ustreza, saj varovana dela še naprej uporabljajo, plačevanje pa je zreducirano po principu »dam, kolikor dam«.

Vloga Sveta za avtorsko pravo

Ker ni volje za določitev tarife, se dogaja »blokada« pogajanj s strani uporabnikov. Izhod v teh primerih je postopek pred Svetom za avtorsko pravo, ki pa je vse prej kot ugoden. Pristojbine za vodenje postopka pred svetom so previsoke, postopki so dolgotrajni. Dolgotrajnost postopkov je namreč vezana tudi na postopanje strank v postopku, ki imajo vrsto proceduralnih možnosti za podaljševanje postopka. Uporabniki, ki so v pogajanjih imeli namen zavlačevanja, imajo tako možnost zavlačevanja tudi pred Svetom za avtorsko pravo.

Zlasti v nezavidljivem položaju so imetniki sorodnih pravic, ki so po svoji naravi poplačilne pravice. Narava poplačilne pravice je, kot izhaja iz imena, »poplačilna«, kar pomeni, da je za uporabo varovanih del potrebno plačati, imetniki poplačilnih pravic pa nimajo izključne pravice, da bi uporabo prepovedali. Pod velikim vprašajem pa je, kaj se zgodi, ko je tarifa s strani sveta postavljena. Ali bodo uporabniki sploh zmožni povrniti premalo plačan avtorski honorar ali nadomestilo? Mogoče v današnji gospodarski kulturi uporabniki vidijo možnost izogibanja plačilu s postopki prenehanja pravnih oseb.

V času trajanja postopkov spreminjanja in določanja tarif so in bodo imetniki pravic v veliki meri oškodovani, stanje nedoločljivih oziroma

neučinkovitih tarif pa postavlja tudi uporabnike v neenakopraven položaj, saj "večji" uporabniki prilagajajo taktiko določanja tarife z mislijo onesposabljanja konkurenta.

Kako je v praksi ...

Kot primer problematike neustreznih (neučinkovitih) tarif gre izpostaviti izdajatelja radijskega programa, ki ima status programa posebnega pomena in je v večji meri odvisen od finančnih virov s strani države ter je omejen pri oglaševanju, medtem ko izdajatelj komercialnega programa ne samo, da prosto oglašuje, temveč oglasni prostor trži preko tretjih oseb, pri če-

mer prihodke izdajatelja izkazuje z enormnimi popusti. V kolikor je tarifa za določanje nadomestila oz. avtorskega honorarja vezana na prihodek izdajatelja, je seveda nadomestilo pri prej opisanem primeru izdajatelja komercialnega programa odmerjeno od nerealnega prihodka, ki ne odraža dejanske višine prodajne cene oglaševalskega prostora. Tako ima lahko izdajatelj komercialnega programa (ki na veliko tržišni prostor) nižje odmerjeno nadomestilo za uporabo varovanih del kot izdajatelj radijskega programa posebnega pomena. Takšno stanje izdajatelju komercialnega programa seveda ustreza in nima želje po spreminjanju, nasprotno – naredil bo vse, da bo ostalo vse tako, kot je.

... in kaj nas čaka

Očitno prihaja čas, ko bo moral zakonodajalec ponovno preučiti ustreznost trenutnih zakonskih določil za določanje tarif. V kolikor se obdrži sistem določanja tarif preko pogajanj in sklepanja skupnih sporazumov je potrebno razmisliti, kako postaviti v času pogajanj obe strani v enak položaj. V kolikor bi uporabniki v času pogajanj ne smeli uporabljati varovanih del in imetniki pravic ne bi dobili plačila, bi pogajanja najverjetneje tekla veliko hitreje in brez potrebe po zunanjem arbitrarnem organu.

Pripravila: Saša Lušič

Nova direktiva o delovanju kolektivnih organizacij

Po dolgih mesecih usklajevanj in prepričevanj je bila februarja 2014 vendarle sprejeta Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/26/EU. Direktiva nosi ime »o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju večozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu«. Poetično. In kot je že v navadi za vrsto predpisov, sprejetih na krovnem nivoju, vsaj v svojem imenu tako zapletena in kompleksna, da navadnega smrtnika bodisi odvrne, še preden se je loti, ali pa ga vsaj dodobra prestraši. Strah ima velike oči, znotraj je votel, zunaj pa ga ni. In vendar se ga marsikdo boji. Ker je to pač Strah, z veliko začetnico. Strahov se je najbolje lotiti tako, da se z njimi soočimo in jih pogledamo od blizu. Pa ga pogledajmo od blizu ...

Glavna cilja direktive sta dva:

- prvi je oblikovanje ustreznega pravnega okvira za kolektivno upravljanje pravic, ki bo zagotovil boljše upravljanje in večjo preglednost delovanja kolektivnih organizacij na splošno,
- drugi pa je spodbujanje in olajšanje izdajanja večozemeljskih licenc za spletno uporabo varovanih del na notranjem trgu.

Izpolnitev obeh ciljev naj bi pripomogla k boljšemu dostopu uporabnikov do širšega izbora kulturnih dobrin in storitev. Za komercialno uporabo bo olajšan dostop do licenc za zagotavljanje glasbenih storitev v Evropski uniji, imetniki pravic pa bodo svoj prihodek povečali s širšo promocijo svojih del. Z dostopom do obsežnejših in bolj raznolikih repertoarjev naj bi se okrepila tudi kulturna raznolikost.

Preden se lotimo podrobnosti, je smiselno obnoviti aksiome in temelje; kadar se namreč vidno polje zoži na podrobnost, brez pogleda na široko sliko, se kaj hitro zgodi, da se cilj spregleda, temeljni postulat pa pozabijo.

Kaj so avtorska in sorodne pravice?

So zagotovljene pravice avtorjev, izvajalcev, producentov, imetnikov pravic, ki zagotavljajo, da tisti, ki so ustvarili ali investirali v ustvarjanje glasbe ali druge vsebine, kot npr. literaturo ali filme, prejmejo nadomestilo, plačilo za uporabo njihovih del, katerega namen je nagrada in vzpodbuda za ustvarjanje novih del. Bistvena komponenta oz. namen teh pravic je ekonomski; ekonomska narava pravic omogoča imetnikom uživanje sadov preteklega dela in ustvarja pogoje za nastanek novih del.

Avtorska in sorodne pravice so izjemnega pomena tako v kulturnem kakor tudi gospodarskem smislu in imajo velik družbeni pomen. Ocena je, da ustvarjalne industrije in dejavnosti pokrivajo od 3 do 6 % vseh zaposlitev na primarnem nivoju in da so generator BDP-ja v redu velikosti med 6 in 9 %, na sekundarnem, razširjenem nivoju pa se (vsaj za področje Združenih držav Amerike) govori, da ustvarjajo celo do 12 % BDP. Vrednost posnete glasbe na področju Evropske unije, podatek je za leto 2012, je ocenjena na 4,1 milijarde €.

Zakaj so bile spremembe potrebne?

Evropska komisija je predlagala spremembe zakonodaje predvsem iz naslednjih razlogov: v preteklosti je bilo delovanje nekaterih kolektivnih organizacij za upravljanje s pravicami dvomljivo in premalo pregledno, težave so se skozi obdobja

kazale tudi na področju vodenja in ravnanja z zbranimi prihodki ter nadomestili. Znani so tudi posamični primeri slabih in škodljivih praks, povezanih s tveganimi naložbami s strani nekaterih organizacij kolektivnega upravljanja, pod črto pa je bilo to opozorilo, da je stanje na področju nadzora s strani članov premalo urejeno in potrebno prenove na evropski ravni.

Kolektivno upravljanje pravic je pomembno z vidika licenciranja vsebin na spletu, ki postaja prevladujoč medij za dostop do omenjenih vsebin. Ponudniki spletnih storitev pogosto želijo svoje produkte ponuditi na večjem ozemlju, s pestro paletto ponudbe in obsežnim katalogom glasbe. Prav tako pogosto želijo preizkusiti nove poslovne modele. Vse naštetu zaplete spletne licenciranja, ki postaja zelo zahtevno. Prav tako številne kolektivne organizacije danes niso pripravljene na tako zahtevne in obsežne načine uporabe, ker nimajo zadostnih zmogljivosti za obdelavo podatkov, prejetih s strani ponudnikov storitev o uporabljenih delih, kar lahko privede do nepravilnega obračunavanja ali celo neobračunavanja. Za rešitev tega problema morajo kolektivne organizacije za upravljanje vzpostaviti ustrezne baze podatkov, da bi lahko obdržali boljši posnetek lastnega repertoarja – ena od zahtev v današnjem zakonodajnem predlogu. Komisija je ocenila, da posledica naštetega privede do pomanjkanja glasbenih storitev v obliki dajanja na voljo za potrošnike (in uporabnike) po vsej EU (in še zlasti v nekaterih državah članicah – Malti, Luksemburgu, Cipru, Sloveniji, Madžarski, Estoniji, Latviji, Litvi, Bolgariji, Grčiji in Romuniji), do počasnejše uporabe inovativnih storitev in slabe razporeditve prihodkov in nadomestil, do katerih so upravičeni imetniki pravic.



Nujna so enotna pravila

Komisija je predlagala uvedbo enotnih pravil za omenjene načine uporabe, predvsem pa se pravila nanašajo na kolektivne organizacije. Te morajo, po besedah komisije, posodobiti svoje poslovanje za soočanje z izzivi modernega časa in skladno s hitro razvijajočim se digitalnim trgom. Zadostna preglednost delovanja in nadzor imetnikov pravic oz. članov nad delovanjem kolektivnih organizacij zagotavlja učinkovitejše delovanje sistema licenciranja in učinkovitejše zbiranje in razdelitev prihodkov ter nadomestil, večjo preglednost in natančnost obračunavanja ponudnikom in uporabnikom ter večje število enoten standard finančnega poslovanja, poenotijo se pogoji za zakonito zagotavljanje omenjenih spletnih storitev, učinki pa naj bi pozitivno vplivali na vse deležnike, tako na imetnike pravic kakor tudi na ponudnike storitev in potrošnike.

Imetnikom pravic bo omogočen večji nadzor nad kolektivnimi organizacijami za upravljanje in bodo lahko še bolj ozaveščeno izbirali, komu bodo zaupali svoje pravice in repertoar v upravljanje. Zaščita bo večja, kar bo dodatna vzpodbuda za ustvarjalnost, večji bosta stabilnost na omenjenem ekonomskem segmentu in predvsem preglednost.

Posledično naj bi se zmanjšali transakcijski stroški, tako da bi imetniki pravic dobili več nadomestil za uporabo svojih del.

Za glasbo ni ovir. Ali res ne?

Konkurenčno pravni vidiki in preprečitev *de facto* monopola so bili glavni razlog, zakaj se zakonodajalec ni odločil za eno samo, centralizirano organizacijo v evropskem prostoru, o kateri je bilo kar nekaj govora in prelitega črnila v postopku sprejemanja predmetne direktive. Nedvomno pa to še vedno ne prinaša konca odprtim vprašanjem glede tarif in poročanja na nivoju med kolektivnimi organizacijami. In ponovno se pojavlja vprašanje smiselnosti oblikovanja skupne baskanske baze, ki bi ponujala glasbene vsebine predvsem na področju, ki je kulturno in jezikovno povezan še iz časov pretekle in polpretekle zgodovine. Jezikovne bariere naj bi bile v umetnosti manj občutne ali naj jih sploh ne bi bilo, ker umetnost in glasba pač ne poznata meja. Vendar številke kažejo drugače.

Za zagotovitev kulturne in jezikovne raznolikosti na področju Evropske unije je še vedno bistveno, da ustvarjamo pretežno v domačem jeziku, ki postaja ogrožena vrsta. Na tem mestu bo morala

država preko svojih vzvodov še dodatno stimulirati in zaščititi domačega ustvarjalca in slovenski jezik, ki se bo, zaradi svoje »nekonkurenčnosti« in šibkega potrošniškega dometa (tako številčno kakor tudi z vidika kupne moči ciljnih potrošnikov) znašel v velikih težavah na globalnem trgu, ki se za te zadeve

Domača, slovenska kultura in kulturna politika, domači zakonodajalec in organi v sklopu Vlade Republike Slovenije bodo morali ravnati skrajno skrbno in imeti v vidu predvsem cilj, ki je jasen – zaščititi nacionalni interes, slovenski jezik, kulturo, identiteto naroda, ustvarjalce, ki ustvarjajo v slovenskem jeziku. Enaka odgovornost je tudi na ustvarjalcih – ščititi vsepovprek samo zato, ker je v slovenskem jeziku, ne glede na kvaliteto in vsebino je neplodno, nesmiselno ter nerazumno in preprosto ne zdrži pogojev, ki vladajo na konkurenčnem trgu. Ne glede na jezik gre za ustvarjanje in delovanje v času in prostoru, ki je podvržen tržnim zakonitostim, ponudbi in povpraševanju in kjer se potrošniki in uporabniki odločajo na podlagi ponudbe, kvalitete in cene ter seveda subjektivne ocene, ki je v umetnosti ter njenem dojetanju in odjemanju vedno prisotna.

Kultura in jezik sta (skoraj) edina distiktivna znaka, po katerih se **narod loči od ostalih narodov na globalnem trgu**, na celini, ki skoraj nima več mej, kjer (skoraj) **vladajo enotna valuta in skoraj enaki zakoni**.

Odgovornost vseh je velika

Nacionalna zavest, pregovorno redka dobrina naših krajev, bo tokrat še toliko bolj na preizkušnji. Vsekakor si vsi, tako država, institucije, ustvarjalci kakor tudi uporabniki, morda ti celo najbolj, želijo dobre, kvalitetne, vsečne ponudbe, produkcije, kvalitetnega servisa po pristopnih in primernih cenah. Odgovornost je nedvomno deljena. Delimo jo vsi – država, ustvarjalci, kolektivne organizacije, posredniki, mediji, servisi, ne nazadnje tudi potrošniki in uporabniki. Predvsem pa smo vsi ponovno postavljeni pred vprašanje, na katerega mora odgovoriti vsak sam: zakaj, za kaj in za koga smo tu? V čigavem interesu in imenu smo postavljeni, v čigavem interesu, za čigav račun in za čigavo dobrobit ter blagostanje delamo in delujemo? Kakšen je naš cilj, naš namen, naše bistvo? Komu so namenjeni uradi, sodišča, ministrstva, agencije, sindikati, društva, zavodi, družbe? Komu služijo zakoni? Za koga je država? Kaj je parcialni in kaj javni interes, kaj interes posameznika, kakšna je vizija, kakšni so cilji, kakšen je namen, vloga posamezne entitete, katera so sredstva in pristojnosti, ki jih imamo na voljo? Ali smo se resnično znašli v precepu, ko je spopad sistemov in razkroj vrednosti pripeljal do točke, kjer se moramo odločiti kam? Od očitno neučinkovite demokracije do učinkovitejšega absolutizma, za ceno kršitve vseh temeljnih postulatov, norm in zakonov, na vseh nivojih? Odgovor še vedno iščemo, vsi in vsak pri sebi. Nekaj pa je nedvomno – vsak mora najprej pri sebi narediti temeljit vpogled, se za trenutek ustaviti in opraviti introspekcijo.

IPF skoraj v celoti že izpolnjuje direktivo

Od kulturne in bivanjske polfilozofije pa nazaj k direktivi. Po skrbnem pregledu določb direktive z veseljem ugotavljam, da IPF v pretežni meri, skoraj v celoti, že sedaj izpolnjuje postavljene zahteve. Ker pa gre za direktivo, ki jo mora vsaka država prenesti v svoj pravni red na način, ki ga izbere sama, le da zadosti instrumentarijem in vzvodom, s katerimi bo dosegla namen direktive, pa bo potrebno do končne implementacije oz. do dejanskih rešitev domače zakonodaje še malo počakati. Tudi to čakanje ne bo minilo pasivno, verjetno bodo mnenja glede posameznih besedil spremenjenih členov Zakona o avtorski in sorodnih pravicah različna, aktivna vloga vseh deležnikov, predvsem imetnikov pravic, pa nujna in bistvena.



Ustvarjalnost je vir dodane vrednosti

V času trajanja ekonomske krize, recesije, ki prinaša vedno več revščine, neenakosti, družbene razslojenosti, apatije in depresivnih stanj, tako na nivoju posameznika kot družbe, prazne državne malhe, ko se vsi ključni odločevalci in regulatorji ukvarjajo z iskanjem magične formule in čarobne paličice za vzpostavitev stanja pred krizo, se preveč pozablja, da so ustvarjalnost in z njo povezane pravice še vedno (lahko) najboljša formula za iskanje resnične dodane vrednosti, generator prihodkov, socialni regulator, sredstvo za plemenjenje kulture in duha civilizacije ter dodatni način polnjenja praznih žakljev ubožanih proračunov. Kruhoborstvo in ozkoglednost, pehanje za uspehom in individualizem, ne ozirajoč se na trupla, stranske učinke in širše posledice, zagotovo ne prinašajo blaginje družbi in civilizaciji, tako vsaj kaže zgodovina, iz katere se več kot očitno spet nismo nič naučili. Ostaja želja, da se zaradi velikih idej in idealov, zapisanih v nekaj členih zakonodaje, vendarle postavijo jasne smernice in pravila, ki bodo omogočile bolj jasno urejanje področja, ki je prevečkrat celo za strokovnjake prezapleteno, da bi ga lahko pojasnili sleherniku, ker ga še sami ne razumejo. Zato ni odveč še enkrat izpostaviti romantičnega, filantropskega dela dokumenta, ponavadi se skriva v preambulah, uvodih ali obrazložitvah velikih spisov in pravnih pisanj, priporočilih za sprejetje, pa se jih toliko bolj spregleda ali kasneje hitro pozabi:

(3) ... Unija mora pri svojih ukrepih upoštevati kulturno raznolikost ter prispevati k razcvetu kultur držav članic, pri čemer upošteva njihovo nacionalno in regionalno raznolikost ter hkrati postavlja v ospredje skupno kulturno dediščino. Organizacije za kolektivno upravljanje pravic imajo in bi morale še naprej imeti pomembno vlogo pri spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja, tako da najmanjšim in manj priljubljenim repertoarjem omogočajo dostop na trg in da zagotavljajo socialne, kulturne in izobraževalne storitve v korist imetnikov pravic in javnosti.

Direktivo je treba implementirati v domačo zakonodajo

O podrobnosti vsebine direktive in določb bomo zagotovo še veliko govorili, najkasneje, ko jo bo potrebno prenesti v domači pravni red, po vsej verjetnosti s spremembo zakonodaje v začetku prihajajočega leta. Ponovno bo na preizkušnji sposobnost branja in razumevanja zapisanega, interpretacije in tolmačenja, pot je še dolga, rezultati pa bodo vidni prav kmalu, vsaj preliminarni. Številni strokovnjaki in zainteresirana javnost so izrazili veliko pomislekov o funkcionalnosti sprejetega besedila, številni se bojijo skritih pasti določb, namena zakonodajalca, jasno pa je samo eno: stvari ne bodo nikoli več takšne, kot so bile.

Skrajni rok za prenos direktive v slovenski pravni red je **10. april 2016**. Nujna je torej sprememba Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, zakona, ki se ga je lotila prenavljati (skoraj) vsaka vlada, žal precej okorno in neuspešno. Kultura in umetniško ustvarjanje pa (še vedno) čakata boljše čase ...

Besedilo direktive:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0026>

Viri:

- *Implementation of the Collective Rights Management Directive, AEPO-ARTIS working paper/ priority issues, 2014*
http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/management/index_en.htm
- <http://www.ip-watch.org/weblog/wp-content/uploads/2012/02/WIPO-Copyright-Economic-Contribution-Analysis-2012-FINAL-230-2.pdf>
- <http://www.uil-sipo.si/uil/uradu/novice/elektronske-novice/clanki/direktiva-o-kolektivnem-upravljanju-avtorske-in-sorodnih-pravic-ter-izdajanju-veczemeljskih-licenc/>
- <http://www.ukrepi.stopbirokraciji.si/naloga/475>
- http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/management/index_en.htm
- http://www.kapitalmarktrecht-im-internet.eu/en/Areas%20of%20Law/Copyright/European_Law/9107/Directive_2014_26_EU.htm

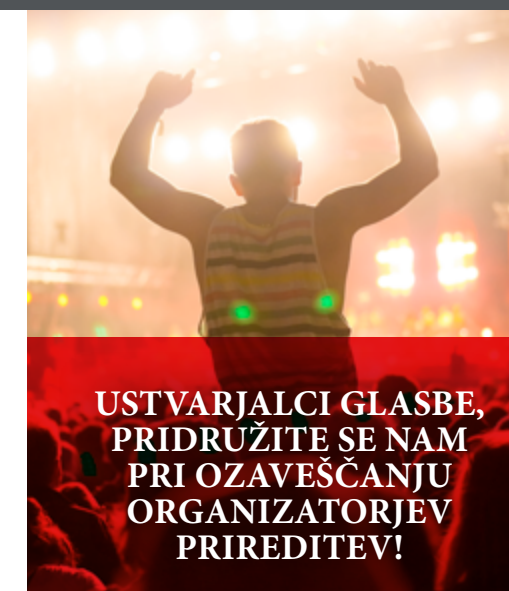
Ozaveščanje organizatorjev prireditev

Ko ste v stiku z uporabniki, na primer v času dogovarjanja o prireditvi oz. v času dogovarjanja za nastop, izpostavite njihovo obveznost prijave prireditve na IPF. S tem boste naredili nekaj pozitivnega za uporabnika, ki bo lahko izkoristil popust, seveda pa tudi zase in za vse druge ustvarjalce in izvajalce glasbe. Organizatorje obvestite, da morajo prireditve prijaviti 10 dni pred pričetkom z

obrazcem Prijava prireditve (obrazec je na voljo na spletni strani, posredujemo pa ga tudi po telefonskem dogovoru), v roku 15 dni po prireditvi pa je potrebno posredovati v celoti izpolnjen obrazec Spored in osnova za odmero nadomestila.

Pripravil: Viljem Marjan Hribar

IPF glede obveznosti prijavljanja prireditev v primeru predvajanja posnete glasbe intenzivno komunicira z organizatorji prireditev. Seveda pa je vloga izvajalcev v tovrstnem ozaveščanju tudi izjemno pomembna. Dogodi se namreč, da organizatorji prireditev **ne vedo**, da morajo dogodek prijaviti vnaprej.



USTVARJALCI GLASBE, PRIDRUŽITE SE NAM PRI OZAVEŠČANJU ORGANIZATORJEV PRIREDITEV!

Dogovor IPF z Gasilsko zvezo Slovenije



Gregor Štibernik, direktor IPF, je podpisal dogovor z Joštom Jakšo, predsednikom Gasilske zveze Slovenije, s katerim bodo posamezna gasilska društva lažje organizirala svoje prireditve.

Sredi junija 2014 je IPF podpisal dogovor z Gasilsko zvezo Slovenije, s katero bo organizacija prireditev posameznih društev v zvezi močno olajšana, saj bodo imela gasilska društva, ki organizirajo prireditve, na katerih je tudi veliko glasbe, še dodaten popust – več kot se jih odloči za sodelovanje, večji bo namreč popust. Seveda je dogovor zelo pomemben tudi za IPF, saj posledično pomeni manj administriranja in s tem nižje stroške. Na ta način IPF nadaljuje z dolgoročno strategijo zmanjševanja stroškov delovanja, uporabnikom pa omo-

goča lažje poslovanje ter bolj racionalno uporabo posnete glasbe.

IPF se zelo trudi prisluhniti različnim uporabnikom. Že v procesu priprave sprememb Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah so bili zato pozorni na argumente predstavnikov uporabnikov glasbe, med katerimi je bila posebej aktivna tudi Gasilska zveza Slovenije. »Konstanten dialog z uporabniki na način, ki zagotavlja obojestranske koristi, je najboljša posledica procesa dogovarjanja tako za

slovenske glasbenike kot tudi institucije, ki glasbo uporabljajo,« je vsebino sporazuma s krovno gasilsko organizacijo komentiral Štibernik. Gasilska društva bodo tako zdaj za pavšalni letni znesek nadomestil za uporabo posnete glasbe lažje organizirala svoje prireditve, predvsem pa prihranila. »To pa je tudi prispevek slovenskih glasbenikov,« je na podpisu še povedal Štibernik.

Pripravila: Vera Kozmik Vodušek

Poskus oškodovanja glesbenih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov ni uspel

Ni ravno običaj, da bi objavljali sodbe, vendar je sodba Okrožnega sodišča v Ljubljani s svojo sodbo opr. št. II P 1695/2011 za razmišljanje in prihodnje ravnanje tako pomembna, da jo moramo posebej izpostaviti. Sodišče je namreč zavrnilo tožbeni zahtevek, s katerim je Patrik Greblo, nekdanji predsednik Sazasovega Odbora za zaščito avtorskih pravic, ki je, med drugim, skladatelj prinesel sporne delilne poudere, skušal uveljaviti trditve, da izvedbe iz zlatega obdobja delovanja najvidnejših domačih in tujih izvajalcev, kot so na primer Tomaž Domicelj, Pepel in kri, Gu-Gu, Hazard, Prizma, Ansambel bratov Avsenik, Andrej Šifrer, Lojze Slak, Agropop, New Swing Quartet, The Beatles, Pink Floyd, ABBA ..., v Sloveniji niso več varovane.

Patrik Greblo je po svojih pooblaščenih v postopku zatrjeval, da IPF napačno opravlja delitev zbranih nadomestil, saj jih deli tudi vsem izvedbam in fonogramom, ki so nastale pred 28. 4. 1990. Ko smo ga v odgovoru na tožbo opozorili na določila Rimske konvencije, je svojo trditve glede trajanja pravic za proizvajalce fonogramov nekoliko omilil in fonogramcem v zahtevku ni več oporekal varstva njihovih pravic, ni pa želel sprejeti dejstva, da je Slovenija podpisala in ratificirala Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (WPPT), s katero se je obdobje varstva posnetih glasbenih izvedb (fonogramov) podaljšalo na 50 let, pred dvema letoma pa je bilo varstvo pravic podaljšano še za nadaljnjih 20 let.

Pa to še ni vse. V nasprotju s pravili o recipročnosti, po katerih moramo v Sloveniji zagotavljati enako varstvo pravic tudi vsem tistim izvajalcem, katerih države so podpisale Rimsko konvencijo in/ali WPPT, ali morda tudi brez podpisa ali ratifikacije teh dveh dokumentov slovenskim izvajalcem zagotavljajo enako varstvo pravic, je smiselno zahteval, da IPF ameriške izvajalce izloči iz delitve. To je zahteval kljub temu, da je IPF že večkrat jasno poudaril, da ameriški izvajalci uživajo enako zaščito, ker so tudi ZDA podpisale in ratificirale WPPT, s katerim so – kot že pojasnjeno – vse posnete izvedbe varovane 50 let po njihovi

fiksaciji oz. po izdaji. Svojega zahtevka v tem delu ni umaknil niti po tem, ko je IPF na to izrecno opozoril tudi v njegovem postopku.

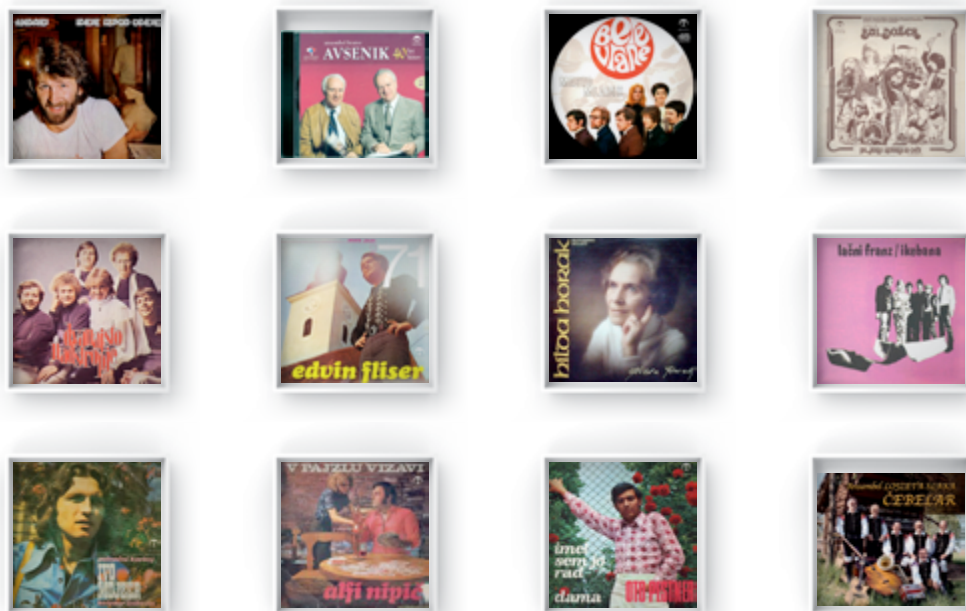
Svoje trditve o domnevno nepravilni delitvi zbranih nadomestil je utemeljeval tudi tako, da je med približno 3,3 milijona pri IPF registriranih posnetih izvedb našel nepopolno prijavo fonograma Croatia Records, ki je Terezijino izvedbo Michelle (sicer originalne izvedbe The Beatles) pomotoma prijavila kot izvedbo The Beatles. Pri tem pa je povsem pozabil, da se pri identifikaciji uporabljenih fonogramov, ki je potrebna za delitev, vedno uporablja več različnih identifikatorjev – od glavnega izvajalca do trajanja izvedbe in proizvajalca fonogramov, kar mu je nedvomno dobro poznano, saj se je s problematiko identifikacije uporabljenih varovanih del v preteklosti nedvomno natančno seznanil pri opravljanju funkcije odgovorne osebe za delitev v skladateljski kolektivni organizaciji.

Poleg navedenega je svoje trditve dokazoval še z obračuni nadomestil, ki jih je IPF – glede na Greblov tožbeni zahtevek in trditveno podlago v postopku - očitno neupravičeno izplačal Tadeju Hrušovarju.

V postopku je odprl tudi vprašanje opredelitve remasteringa, pri čemer se je osredotočil zgolj in samo na digitalni remastering. Ker pri njem iz analognega posnetka nastane digitalni, na kar se je glede na njegovo trditveno podlago v postopku osredotočal tudi IPF, je vede ali nevede povsem zanemaril »ponovne mixe« starih izvedb, iz katerih nastanejo novi fonogrami.

Postopek je končan na prvi stopnji, Patrik Greblo se sicer lahko zoper sodbo še pritoži. Sodbo v celoti objavljamo na spletni strani www.ipf.si.

Pripravil: Borut Bernik Bogataj



Posebni skladi kolektivnih organizacij – še ena zamujena priložnost

Bojda so nekoč Winstonu Churchillu predlagali, da bi za potrebe povečanja proračuna za vojsko oklestili proračun za kulturo. Pa jim je odvrnil: 'Ja, za kaj se bomo pa potem sploh borili?'

Nisem pravnik. Zato tudi zakone, še zlasti Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (v nadaljevanju ZASP), s katerim se pri svojem delu najpogosteje srečujem, berem skozi prizmo preproste življenjske logike. Konec koncev so zakoni napisani zato, da nam lajšajo življenje in družbi prinašajo koristi, ne pa da nas ovirajo ali pa nam celo – Bog ne daj – škodijo.

Zato z zelo mešanimi občutki (celo večkrat) dnevno spremljam objave na spletnem mestu URSIL, kjer se v zadnjem obdobju skoraj vsaka druga novica nanaša na nepravilnosti pri delovanju kolektivnih organizacij. Neposvečenemu se lahko ob branju vseh teh novic tako mimogrede zazdi, da so kolektivne organizacije eno veliko leglo številnih nepravilnosti in nedoslednosti, vodstva pa tolpe škodoželjnih, poslovno popolnoma nepismenih ljudi.

Danes ob strani namenoma puščam vse ostale nepravilnosti, ki jih je letos ugotovil URSIL, in se bom osredotočil samo na naslovno temo, saj smatram, da se z dlakočepjenjem s pozicije moči zlasti zaradi vztrajanja pri ozki interpretaciji ZASP dela nekajmilijonska škoda, slovenski prostor pa se siromaši tudi nematerialno.

Za kaj gre?

Vloga in pomen kolektivnih organizacij imata mnogo širši pomen in vlogo, kot zgolj 'hladno' zbiranje in delitev nadomestil, kar lahko preberemo v komentarjih ZASP in v knjigi dr. Mihe Trampuža. Eno od njihovih poslanstev je, da zaradi svoje narave dela, kjer je pri tisočeri uporabnikih nemogoče v celoti slediti uporabi zaščitnih del (to bi bilo enostavno preveč stroškovno neučinkovito) in zato posledično prav vsaka kolektivna organizacija na tem svetu deli po nekem vzorčnem modelu (takemu načinu delitve oz. približno dejanske uporabe tuja strokovna literatura pravi rough justice), manjši del svojih prihodkov namenijo za vzpodbujanje (pri nas bi bil glede na stanje primernejši izraz minimalno ohranjanje)

domače, lokalne ustvarjalnosti. Seveda bomo kaj takega zaman iskali pri anglo-ameriških kolektivnih organizacijah, ki so največji izvozniki pop kulture, poznajo pa take mehanizme praktično povsod drugod. V večini primerov se v tovrstne sklade steka 5–15 % prihodkov (odvisno od vira – lahko tudi do 50 %). Verjetno ni treba posebej poudarjati, da (tudi) na tem kulturnem področju prednjači Francija, v državah Evropske unije pa je tako odvajanje sredstev bodisi uzakonjeno (Španija, Francija, Nemčija, Norveška in nam bližnja Hrvaška) bodisi urejeno z internimi akti kolektivnih organizacij. Vlade spodbujajo tovrstne sklade, saj omogočajo ohranjanje kulturne raznolikosti in izboljšujejo socialni položaj imetnikov pravic.

Kljub bogatim mednarodnim izkušnjam pa ne poznam primera, da bi državni organ zavzel stališče, da je tako odvajanje protizakonito, in si enostavno ne predstavljam, kako bi reagirali francoski ali danski ustvarjalci, če bi se jim pripetilo kaj takega. No, slovenskim avdiovizualnim, glasbenim in literarnim ustvarjalcem se je. Res je, da možnosti oblikovanja tovrstnih skladov pri nas sicer niso zapisane v zakonu – kot niso še marsikje drugje, pa jih poznajo, izvajajo in s tem skrbijo za obstanek in razvoj domače kulture. Nikjer v ZASP pa tudi ni zapisano, da so taki skladi in tovrstno vzpodbujanje lokalne ustvarjalnosti in s tem bogatenja kulturne raznolikosti prepovedani.

Kaj tako za Slovenijo in slovenske ustvarjalce negativno tolmačenje pomeni v praksi?

Če kolektivne organizacije v Sloveniji zberejo 15–20 milijonov EUR nadomestil letno, bi lahko za vzpodbujanje domače ustvarjalnosti pred izplačili v tujino doma mirno in z vsem soglasjem ostalih organizacij po svetu zadržali in potem v domače kulturno okolje preko mehanizma vzpodbud 'vrnili' tudi do 5 milijonov EUR sredstev, s katerimi bi zagotavljali nadaljnje nastajanje novih literarnih, glasbenih in avdiovizualnih del. Tako pa se dogaja, da npr. Manuche, ki so imeli nedavno odmevne nastope v Franciji, svoja avtorska nadomestila dobijo znižana za odbitek za francoske ustvarjalce (!), mi pa v Francijo pošiljamo zneske brez odbitkov! In namesto, da bi v našo, tako 'investiramo' v francosko kulturo.

Je félicité!

Pa je stvar zelo enostavno rešljiva. Če so kolektivne organizacije že bile deležne Priporočil za upravljanje kolektivnih organizacij (ki so, da se razumemo, prepotrebna, vendar ne bodo pa imela velikih ekonomskih koristi), bi lahko že zdavnaj – morda takrat, ko so pristojni prvič postali pozorni na te sklade – dobili Priporočila za upravljanje skladov.

Nekaj priporočil: naredi naj se plan, vsem imetnikom naj se omogoči odločanje, pozneje naj se naredi natančno poročilo o porabi, katerega prav tako sprejme najvišji organ (običajno je to skupščina). Pri tem naj se zagotovi, da lahko o porabi in poročilu glasujejo vsi imetniki brez omejitev. Vabilo na taka glasovanja in potrjevanja naj bo dovolj zgodaj javno objavljeno.

In to je to. Več ne rabimo. Kdor pride, pride. Podobno kot na glasovanju o lokalnem samoprispevku: če je izglasovan, velja za vse, tudi tiste, ki jih tisto nedeljo pač ni bilo v domačem kraju. Še zlasti bi to moralo veljati za sklade. Ker imajo pozitiven učinek na lokalno ustvarjalnost, bodo domači ustvarjalci ali za ali pa vsaj ne bodo nasprotovali. Pierri, Ivica, Hansi in Joseji pa tudi ne bodo nič rekli, saj taisto počno vsak pri sebi doma in se jim naše neizvajanje in nesposobnost zadrževanja sredstev doma kvečjemu zdita čudna in nelogična.

Zato poziv v razmislek vsem (nam) vpletenim: ker smo in bomo vedno neto uvoznik (pop) kulture, moramo svoje gospodarske in kulturne interese zaščititi tudi tako, da čim prej ponovno vzpostavimo sklade in v domače kulturno okolje investiramo znatna sredstva: govorimo npr. o zneskih, s katerimi bi lahko v celoti posneli vsaj 5 razkošnih celovečercer, lahko bi financirali 10 JAK-ov ali galerij, lahko pa bi posneli kar 5000 novih skladb! Zgolj s samo malo manj okornim branjem ene vrstice enega člana enega zakona ...

Pripravil: Gregor Štibernik

¹ <http://www.uil-sipo.si/uil/urad/o-uradu/novice/elektronske-novice/clanki/sklep-urada-o-nezakonitem-odvajanju-avtorskih-honorarjev-v-promocijski-sklad-je-pravnomocen/>
<http://www.uil-sipo.si/uil/urad/o-uradu/novice/elektronske-novice/clanki/zavod-ipf-nezakonito-odvajal-del-zbranih-nadomestil-v-promocijski-oz-poseben-sklad/>

² dr. Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, Ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, GV Založba, Ljubljana 2007

Skupna položnica

Ideja o združevanju kolektivnih organizacij pod eno streho oziroma iskanju načinov za zbiranje nadomestil preko skupne položnice enega podjetja, t. i. »1-stop shopa«, je tudi v Sloveniji vedno bolj živa. Tujina že nekaj let vztrajno išče sinergijo med kolektivnimi organizacijami in skuša skozi skupen nastop znižati stroške, stopiti korak nasproti uporabnikom varovanih del in združiti sile pri ozaveščanju javnosti. Moment gospodarske krize je ta prizadevanja še okrepil oziroma osvetlil prednosti takega početja.

Na mednarodnih srečanjih predstavnikov kolektiv in večjih upravičencev (glasbenih založb) so predstavitve primerov dobre prakse postale stalna točka dnevnega reda. To velja tako za Evropo kot za druge dele sveta, pri čemer sta krajša tradicija uveljavljanja pravic in s tem praviloma večja fleksibilnost kolektivov lahko celo prednost.

Spomladi 2014 je bila predstavljena raziskava dr. Marka Hočevarja in njegove ekipe z Ekonomske fakultete o učinkih in smotnosti skupnega zbiranja nadomestil. Raziskovalci so poskušali orisati

vse prednosti in nevarnosti vpeljave enotne položnice z ekonomskega vidika. Poudarili so pričakovani dvig prihodka že zaradi uskladitve baz podatkov med kolektivkami, kar potrjujejo tudi primeri iz tujine, ter zmanjšanje stroškov na vseh delovnih procesih, ki se pri kolektivkah prekrivajo.

Raziskava je ena prvih takih v Sloveniji in upamo, da se ji bo v prihodnje pridružila še kakšna, ki bo morda odgovorila še na več vprašanj ali na stvar pogledala z drugih zornih kotov. Na predstavitvi raziskave smo lahko slišali tudi primer dobre prakse iz Nizozemske, ki ga je predstavil direktor nizozemske kolektivne organizacije SENA Markus Bos. Nizozemska izkušnja združevanja kolektiv na področju uveljavljanja glasbenih pravic se je izkazala za zelo pozitivno, pri čemer pa je dobra priprava v idejnem, izobraževalnem in tehničnem smislu nujnost. Združevanje kompleksnih procesov namreč zahteva veliko znanja, izkušenj in odlično tehnično podporo.

Debata, ki je sledila predstavitvam in ki je vključevala različne deležnike od uporabnikov, države,

upravičencev do kolektivov, je do neke mere razkrila trenutne razmere v Sloveniji, ki so mešanica razlogov za in proti tovrstnim spremembam. Taka klima sicer ni nič nenavadnega ali posebnega – v vsaki državi, kjer danes sistem enotne položnice že deluje, so imeli pred uveljavitvijo sistema veliko odprtih vprašanj, ki so jih bolj ali manj uspešno razreševali. Je pa vsem tem državam skupno prepričanje, da je za vse udeležence bolje, če se sistem enotne položnice vpelje na podlagi medsebojnega konsenza deležnikov in ne zaradi zakonsko pogojene zahteve. Povedano drugače, sinergijski učinki in izvajanje takega modela v praksi so boljši, če so se zanj kolektivke dogovorile same, kot pa če je bil tak model uzakonjen in kolektivkam zaukazano.

Se bomo tukaj Slovenci pripravili učiti na izkušnjah drugih ali bomo vztrajali na tem, da gremo sami po celi trnovi poti?

Pripravi: Miha Šinkovec

V EHO 5/2013 smo na strani 15 v prispevku »Prednosti skupne položnice« zapisali, da so »v letu 2013 predstavniki organizacij ZAMP, AIPA, SAZOR GIZ, SAZAS in IPF podpisali pismo o nameri, ki izraža skupno zavezo k uveljavljanju pravic preko ene samo administrativne-tehnične službe in enega samega računa.« Andreja Stusek, direktorica ZAMP d.o.o., in Tone Frelj, predsednik UO ZAMP, sta nas opozorila, da ZAMP takšnega načelnega predloga ni podpisal. Za napako se opravičujemo.

Prihajajo e-računi

Na IPF se trudimo v največji možni meri poslovati sodobno, učinkovito in prijazno, zato uvajamo izdajanje računov po elektronski poti, tako imenovane E-RAČUNE. Izmenjava e-računov prispeva k večji učinkovitosti, znižuje stroške, prihrani čas obdelave podatkov in izboljša kakovost opravljene dela, saj podatkov z računov ni potrebno pretipkavati. E-račun stranka prejme v svojo elektronsko banko, kjer ga lahko z nekaj kliki plača, račun pa arhivira. Prejemanje e-računov je za naše poslovne partnerje brezplačno in pomeni le spremenjen način pošiljanja računov, saj je vsebina e-računa enaka papirnati različici in jo enakovredno nadomešča. To je še en korak na poti uresničevanja priporočil EU ter naših mednarodnih partnerjev, ki težijo k čim večji stopnji elektronskega poslovanja.

Zakaj plačevati račune po sistemu e-račun:

- ker s kreiranjem plačila z enim samim klikom prihranite čas, se izognete napakam in stopate v korak s časom,
- ker prejmete podatke o vaših računih po varni elektronski poti,
- ker e-račune varno shranjujete v elektronski obliki,
- ker je prejemanje e-računov brezplačno,
- ker imate vse, kar potrebujete, saj storitev e-račun deluje na obstoječih rešitvah elektronske banke,
- ker boste korak pred drugimi.

Pripravi: Miha Šinkovec

Novosti ADMISS-a

Uporabniški sistem ADMISS vam omogoča aktivno spremljanje in upravljanje podatkov, s katerimi ščitimo vaše sorodne pravice. Pravilni in natančni podatki so ključni, saj vam bomo le tako lahko izplačali nadomestila.

Osebnih podatki, kot so naslov, elektronska pošta ali telefonska številka, so ključni za pravočasno izplačilo nadomestil. Prav tako nam morate sporočiti morebitne spremembe podatkov, ki so pomembni za izplačila (številke osebnih računov, davčne številke, spremembe davčnih statusov, ki ste jih nekateri imeli v preteklem letu ...).

Prosimo vas, da morebitne spremembe pošljete na elektronski naslov upravicenci@ipf.si ali po klasični pošti na naslov IPF, Šmartinska 152, 1000 Ljubljana.

Novo v ADMISS-u v letu 2014

1. IPF si nenehno prizadeva za najvišjo stopnjo preglednosti poslovanja in je že sedaj na svojih spletnih straneh objavljaval vse temeljne akte, pravilnike, poročila, načrte, zapisnike in podobne druge dokumente, ki vsakomur omogočajo vpogled vanje in s tem tudi obveščenost. Sedaj so vsi ti dokumenti objavljeni v naši spletni aplikaciji ADMISS, in sicer na preglednejši način in s še preprostejšo uporabo. IPF z rednim objavljanjem vseh dokumentov tako že sedaj v največji možni meri uresničuje zaveze, ki mu jih nalagajo krovno združenje izvajalskih kolektivnih organizacij SCAPR (Code of Conduct for Performers Rights Collective Management Organisations), krovno združenje proizvajalskih organizacij IFPI (Code of Conduct for Music Industry Music Licensing Companies), nadzorni organ, torej Urad RS za intelektualno lastnino (osnutek Priporočil upravljanja kolektivnih organizacij v Republiki Sloveniji), pa tudi Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in sveta o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju večozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (države članice EU morajo svojo zakonodajo uskladiti s to direktivo do 10. aprila 2016)

Vabimo vas, da se prijavite v aplikacijo ADMISS, ne samo zato, da se seznanite z možnostjo ogleda dokumentov, ampak predvsem zato, ker sistem ponuja veliko drugih, za vas zelo koristnih informacij: lahko si ogleda-

Pripravi: Viljem Marjan Hribar

te svoja prijavljena dela, neprijavljena dela elektronsko prijavite, preverite obračunske podatke, pregledate predvajanja vaših izvedb po letih, mesecih in radijskih programih, strokovnemu svetu posredujete elektronsko pobudo oz. vprašanje in še mnogo več.

V primeru, da ste uporabniško ime in geslo založili, nam to sporočite na e-naslov upravicenci@ipf.si in vam bomo podatke poslali. V primeru, da ste naš upravičenec ali uporabnik, pa gesla za vstop še nimate, nas o tem obvestite na naslov upravicenci@ipf.si in takoj vam ga bomo posredovali.

2. ADMISS od letošnje nadgradnje omogoča tudi preglednejši pregled dokumentov oz. gradiv za seje skupščin. Gradiva in druge pomembne informacije v zvezi s sklicano skupščino so članom skupščin na voljo v zavihku Skupščine, kjer jih poleg omenjenih podatkov čaka še možnost elektronske prijave na skupščino.

Prijavite nove skladbe in dopolnite obstoječe podatke

Začetek leta je dober čas, da pregledate svoje delo v preteklem letu. Vabimo vas, da s pomočjo ADMISS-a, kjer lahko pregledate že obstoječe prijavljene skladbe, čim prej dopolnite ali popravite podatke oziroma prijavite nove. Za to lahko uporabite tudi obrazce, ki so na voljo na naši spletni strani. Prav tako nam lahko posredujete nove podatke, na primer tiste, namenjene izplačilom. Le pravočasna in celovita prijava skladb vam zagotavlja popolno varstvo sorodnih pravic.

Dopolnite podatke pri skladbah

Glasbeni izvajalci in proizvajalci fonogramov pogosto pozabite posredovati podatke, ki so pri posamezni izvedbi pomembni za celovito in pravilno obračunavanje nadomestil. Sistem ADMISS vam omogoča, da pri posameznih skladbah dopolnite podatke, zato si vzemite čas in še danes preglejte svoje delo lanskega leta. Preverite, ali ste kot izvajalec ali proizvajalec fonogramov prijavljeni pri vseh skladbah, kjer ste sodelovali, in v kolikor ni-

ste, takoj prijavite svoje intelektualno delo.

Prijavite skladbe

Ste proti koncu leta na radijske postaje poslali novo skladbo, pa je še niste prijavili? Zanj že zbiramo nadomestila, zato jo čim prej s pomočjo ADMISS-a prijavite in posredujete vse zahtevane podatke. Le tako vam bomo zanjo lahko po obračunu izplačali pripadajoča nadomestila. Ob tem lahko pregledate še sezname skladb, ki niso prijavljene. Če med njimi odkrijete takšno, kjer ste sodelovali, vas vljudno prosimo za dopolnitev podatkov ali prijavo skladbe.

Preverite osebne podatke

Ste se preselili ali zamenjali banko? Prosimo vas, da nam sporočite morebitne spremembe podatkov, ki so pomembni za izplačila (številke osebnih računov, odločbe ministrstev in DURS-a o priznanju posebnih olajšav ipd). Vaše spremembe pričakujemo na elektronskem naslovu upravicenci@ipf.si ali po klasični pošti na naslov IPF, Šmartinska 152, 1000 Ljubljana.

Rok za popravke: čim prej

Vljudno vas prosimo, da spremembe in nove prijave posredujete kar se da hitro, saj nam tako omogočite učinkovito organizacijo dela, sebi pa zagotovite celovito zaščito vaših sorodnih pravic. Skrajni rok za prijavo del je 31. marec.

E-POSLOVANJE

Obveščamo vas, da je IPF v želji po učinkovitejši komunikaciji pred časom uvedel elektronsko poslovanje z imetniki pravic. Vabimo vas, da se v aplikaciji ADMISS prijavite na e-poslovanje. Soglasje za elektronsko komunikacijo nam lahko izdate tudi s preprostim elektronskim sporočilom na e-naslov prijava@ipf.si z navedbo vašega naziva in sporočilom »Soglašam z elektronsko komunikacijo.«

Pregled največkrat predvajanih pesmi od leta 2008

2008 DOMAČI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	PESEK IN DOTIK	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
2	Z GORIČKEGA V PIRAN	VLADO KRESLIN	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
3	VRAG NAJ VZAME	REBEKA DREMELJ	MENART RECORDS D.O.O.
4	CESTA	VLADO KRESLIN	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
5	TIHO, TIHO ČAS BEŽI	TANJA ŽAGAR	STUDIO GONG D.O.O.

2008 TUJI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	MERCY	DUFFY	UNIVERSAL
2	ALL SUMMER LONG	KID ROCK	WARNER
3	BLEEDING LOVE	LEONA LEWIS	MENART RECORDS D.O.O.
4	I'LL BE WAITING	LENNY KRAVITZ	UNIVERSAL
5	DENIAL	SUGABABES	UNIVERSAL

2009 DOMAČI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	SI OK	JAN PLESTENJAK S SIMFONIKI	MENART RECORDS D.O.O.
2	VSAK JE SAM	ALENKA GODEC	DALLAS D.O.O.
3	NAMESTO SRCA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
4	KAJ VSE BI DAL	GAL GJURIN	SEDVEX D.O.O.
5	ZADNJI DAN	ALYA IN RUDI	RTV SLOVENIJA - ZKP RTV SLO

2009 TUJI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	HOT N COLD	KATY PERRY	UNIVERSAL
2	HUMAN	THE KILLERS	UNIVERSAL
3	BROKEN STRINGS	JAMES MORRISON FEAT. NELLY FURTADO	UNIVERSAL
4	POKER FACE	LADY GAGA	UNIVERSAL
5	THIS IS THE LIFE	AMY MACDONALD	UNIVERSAL

2010 DOMAČI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	SLEČENO SRCE	NINA PUŠLAR	SEDVEX D.O.O.
2	42	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
3	POLJUBLJENA	TABU	TABU
4	SAM BOŠ ŠEL DOMOV	APRIL	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
5	BRAZIL	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.

2010 TUJI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	MONDAY MORNING	MELANIE FIONA	UNIVERSAL
2	ALEJANDRO	LADY GAGA	UNIVERSAL
3	FIREFLIES	OWL CITY	UNIVERSAL
4	SATELLITE	LENA MEYER-LANDRUT	UNIVERSAL
5	IF A SONG COULD GET ME YOU	MARIT LARSEN	MENART RECORDS D.O.O.

2011 DOMAČI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	POLJUBLJENA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
2	TO JE MOJ DAN	KATAYA (TANGELS)	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
3	LADADIDEJ	APRIL	RTV SLOVENIJA - ZKP RTV SLO/RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
4	HVALA ZA VIJOLICE	BILBI	AGENCIJA CELINKA D.O.O.
5	TISTE LEPE DNI	NEISHA	NIKA RECORDS D.O.O. LJUBLJANA

2011 TUJI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	PRICE TAG	JESSIE J FEAT. B.O.B.	UNIVERSAL
2	ROLLING IN THE DEEP	ADELE	BEGGARS GROUP
3	MR SAXOBEAT	ALEXANDRA STAN	MENART RECORDS D.O.O.
4	FUCKING PERFECT	PINK	MENART RECORDS D.O.O.
5	GRENADÉ	BRUNO MARS	WARNER

2012 DOMAČI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	NAJ SIJE V OČEH	MUFF	CAZZ PRODUKCIJA, ANŽE KACAFURA S. P.
2	ČAS ZA NAS	NIKA ZORJAN	RTV SLOVENIJA - ZKP RTV SLO/RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
3	TO JE MOJ DAN	KATAYA (TANGELS)	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
4	TO LETO BO MOJE	MAX FEAT. JAN PLESTENJAK & EVA BOTO	MENART RECORDS D.O.O.
5	VERJAMEM	EVA BOTO	RTV SLOVENIJA - ZKP RTV SLO

2012 TUJI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	SOMEBODY THAT I USED TO KNOW	GOTYE & KIMBRA	UNIVERSAL
2	DRIVE BY	TRAIN	MENART RECORDS D.O.O.
3	CALL ME MAYBE	CARLY RAE JEPSEN	UNIVERSAL
4	AI SE EU TE PEGO	MICHEL TELÓ	MENART RECORDS D.O.O.
5	STRONGER (WHAT DOESN'T KILL YOU)	KELLY CLARKSON	MENART RECORDS D.O.O.

2013 DOMAČI REPERTOAR

Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	ZLAŽI SE MI	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
2	VEČJA OD NEBA	JAN PLESTENJAK	MENART RECORDS D.O.O.
3	OB TEBI BOM OSTAL	JAN PLESTENJAK	MENART RECORDS D.O.O.
4	NAJ SIJE V OČEH	MUFF	CAZZ PRODUKCIJA, ANŽE KACAFURA S. P.
5	MALO FANTAZIJE	DEMETRA MALALAN	MENART RECORDS D.O.O.

2013 TUJI REPERTOAR

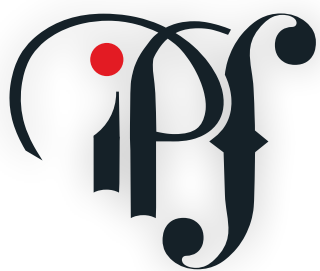
Zap. št.	Naslov izvedbe	Glavni izvajalec oz. solist	Proizvajalec fonograma
1	JUST GIVE ME A REASON	PINK FEAT. NATE RUESS	MENART RECORDS D.O.O.
2	GET LUCKY	DAFT PUNK FEAT. PHARELL WILLIAMS	MENART RECORDS D.O.O.
3	LET HER GO	PASSENGER	MENART RECORDS D.O.O.
4	SAFE AND SOUND	CAPITAL CITIES	UNIVERSAL
5	WAKE ME UP	AVICII	MENART RECORDS D.O.O./UNIVERSAL (dvojna prijava)

Največkrat predvajane

Izvedba	Izvajalec	Proizvajalec fonograma
1 JUST GIVE ME A REASON	PINK FEAT. NATE RUESS	MENART RECORDS D.O.O.
2 GET LUCKY	DAFT PUNK FEAT. PHARELL WILLIAMS	MENART RECORDS D.O.O.
3 LET HER GO	PASSENGER	MENART RECORDS D.O.O.
4 ZLAŽI SE MI	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
5 SAFE AND SOUND	CAPITAL CITIES	UNIVERSAL MUSIC GMBH
6 WAKE ME UP	AVICII	UNIVERSAL MUSIC GMBH/MENART RECORDS D.O.O.
7 TRY	PINK	MENART RECORDS D.O.O.
8 BLURRED LINES	ROBIN THICKE, T.I. FEAT. PHARRELL	UNIVERSAL MUSIC GMBH
9 VEČJA OD NEBA (RADIO EDIT)	JAN PLESTENJAK	MENART RECORDS D.O.O.
10 MIRRORS	JUSTIN TIMBERLAKE	MENART RECORDS D.O.O.
11 I FOLLOW RIVERS	TRIGGERFINGER	UNIVERSAL MUSIC GMBH
12 LOCKED OUT OF HEAVEN	BRUNO MARS	WARNER
13 OB TEBI BOM OSTAL	JAN PLESTENJAK	MENART RECORDS D.O.O.
14 DON'T YOU WORRY CHILD	SWEDISH HOUSE MAFIA FEAT. JOHN MARTIN	WARNER
15 FEEL THIS MOMENT	PITBULL FEAT. CHRISTINA AGUILERA	MENART RECORDS D.O.O.
16 DIAMONDS	RIHANNA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
17 COUNTING STARS	ONEREPUBLIC	UNIVERSAL MUSIC GMBH
18 SOMEBODY THAT I USED TO KNOW	GOTYE FEAT. KIMBRA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
19 GIRL ON FIRE	ALICIA KEYS	MENART RECORDS D.O.O.
20 HALL OF FAME	THE SCRIPT FEAT. WILL.IAM	MENART RECORDS D.O.O.
21 LOVE ME AGAIN	JOHN NEWMAN	UNIVERSAL MUSIC GMBH
22 BECAUSE WE CAN	BON JOVI	UNIVERSAL MUSIC GMBH
23 STAY	RIHANNA FEAT. MIKKY EKKO	UNIVERSAL MUSIC GMBH
24 ROAR	KATY PERRY	UNIVERSAL MUSIC GMBH
25 NAJ SIJE V OČEH	MUFF	CAZZ PRODUKCIJA, ANŽE KACAFURA S. P.
26 MALO FANTAZIJE	DEMETRA MALALAN	MENART RECORDS D.O.O.
27 CALL ME MAYBE	CARLY RAE JEPSEN	UNIVERSAL MUSIC GMBH
28 DRIVE BY	TRAIN	MENART RECORDS D.O.O.
29 NASMEH ŽIVLJENJA	NIKA ZORJAN	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O./RTV SLOVENIJA - ZKP RTV SLO
30 HEY NOW	PETER BIČ PROJECT	UNIVERSAL MUSIC GMBH
31 IMPOSSIBLE	JAMES ARTHUR	MENART RECORDS D.O.O.
32 MY WAY IS MY DECISION	TINA MAZE	NIKA RECORDS TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O., LJUBLJANA
33 GUARDIAN	ALANIS MORISSETTE	MENART RECORDS D.O.O.
34 DAYLIGHT	MAROON 5	UNIVERSAL MUSIC GMBH
35 BONFIRE HEART	JAMES BLUNT	WARNER
36 IT'S A BEAUTIFUL DAY	MICHAEL BUBLÉ	WARNER
37 WE ARE YOUNG	FUN FEAT. JANELLE MONÁE	WARNER
38 RAD JO IMAM	MIRAN RUDAN	MENART RECORDS D.O.O.
39 HO HEY	THE LUMINEERS	MENART RECORDS D.O.O.
40 LA LA LA	NAUGHTY BOY FEAT. SAM SMITH	UNIVERSAL MUSIC GMBH
41 MOVE IN THE RIGHT DIRECTION	GOSSIP	MENART RECORDS D.O.O.
42 TO JE MOJ DAN	TANGELS (KATAYA)	RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
43 PEOPLE HELP THE PEOPLE	BIRDY	WARNER
44 YOU BRING ME JOY	AMELIA LILY	MENART RECORDS D.O.O.
45 HOLLYWOOD HILLS	SUNRISE AVENUE	UNIVERSAL MUSIC GMBH
46 PAŠE MI	APRIL	REZERVACIJA LASTNIK
47 ROLLING IN THE DEEP	ADELE	BEGGARS GROUP MEDIA LTD.
48 ŽIVETI SPET	VICTORY	DRUŠTVO V4
49 ČAS	DAN D	MENART RECORDS D.O.O./KIF KIF D.O.O.
50 PUMPED UP KICKS	FOSTER THE PEOPLE	MENART RECORDS D.O.O.

izvedbe v letu 2013

Izvedba	Izvajalec	Proizvajalec fonograma
51 I LOVE IT	ICONA POP FEAT. CHARLI XCX	WARNER
52 POLJUBLJENA	TABU	MENART RECORDS D.O.O.
53 SOMEONE LIKE YOU	ADELE	BEGGARS GROUP MEDIA LTD.
54 IF I LOSE MYSELF	ONEREPUBLIC	UNIVERSAL MUSIC GMBH
55 IT'S TIME	IMAGINE DRAGONS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
56 TREASURE	BRUNO MARS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
57 STRONGER (WHAT DOESN'T KILL YOU)	KELLY CLARKSON	MENART RECORDS D.O.O.
58 NAJIN TRENUTEK	ALEX VOLASKO	MENART RECORDS D.O.O.
59 MESTO ŽELJA	LOMBARDO	MENART RECORDS D.O.O.
60 A BOŠ MALO MOJ	ALJA KRUŠIČ	MENART RECORDS D.O.O.
61 ČAS ZA NAS	NIKA ZORJAN	RTV SLOVENIJA - ZKP RTV SLO/RAAJ PRODUKCIJA D.O.O.
62 HEJ HEJ	LOMBARDO	MENART RECORDS D.O.O.
63 ZATE	ŽAN SERČIČ	MENART RECORDS D.O.O.
64 EUPHORIA	LOREEN	MENART RECORDS D.O.O./WARNER
65 DAN BREZ TEBE	VICTORY	DRUŠTVO V4
66 NEW AGE	MARLON ROUDETTE	UNIVERSAL MUSIC GMBH
67 TVOJI NASMEHI	ALEX VOLASKO	MENART RECORDS D.O.O.
68 HVALA ZA VIJOLICE	BILBI	AGENCIJA CELINKA D.O.O.
69 KISIK	JERNEJ ZORAN FEAT. POREBER LARA	MENART RECORDS D.O.O.
70 50 WAYS TO SAY GOODBYE	TRAIN	MENART RECORDS D.O.O.
71 Z GORIČKEGA V PIRAN	VLADO KRESLIN	ZALOŽBA KRESLIN D.O.O.
72 LITTLE TALKS	OF MONSTERS AND MEN	UNIVERSAL MUSIC GMBH
73 CANDY	ROBBIE WILLIAMS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
74 POKLIČI LJUBEZEN	REGINA	MENART RECORDS D.O.O.
75 ČAO LEPA	JAN PLESTENJAK	MENART RECORDS D.O.O.
76 MOJA PESEM	ALYA	MENART RECORDS D.O.O.
77 PROBLEMOM SREDINC	ZORJAN NIKA	REZERVACIJA LASTNIK
78 TI SI POLETJE	TANGELS	REZERVACIJA LASTNIK
79 THE BEST	TURNER TINA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
80 SET FIRE TO THE RAIN	ADELE	BEGGARS GROUP MEDIA LTD.
81 NOR SIGURNO NE	BIG FOOT MAMA	DALLAS D.O.O.
82 POMPEII	BASTILLE	UNIVERSAL MUSIC GMBH
83 BICIKL	LETEČI POTEPUHI	ZALOŽBA OBZORJA D.D. MARIBOR
84 TROUBLEMAKER	OLLY MURS FEAT. FLO RIDA	MENART RECORDS D.O.O.
85 POZDRAV Z LJUBEZNIJO	NINA PUŠLAR	SEDVEX D.O.O.
86 AFRICA	TOTO	MENART RECORDS D.O.O.
87 SCREAM & SHOUT	WILL.IAM FEAT. BRITNEY SPEARS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
88 WRECKING BALL	MILEY CYRUS	MENART RECORDS D.O.O.
89 MOVES LIKE JAGGER	MAROON 5 FEAT. CHRISTINA AGUILERA	UNIVERSAL MUSIC GMBH
90 LOSING MY RELIGION	R.E.M.	WARNER
91 METULJI	PLIŠ	SEBASTIJAN DUH S.P.
92 TI, MOJA ROŽICA	ANSAMBEL MODRIJANI	VOX NOVA D.O.O.
93 BITCH	MEREDITH BROOKS	UNIVERSAL MUSIC GMBH
94 DEAR DARLIN'	OLLY MURS	MENART RECORDS D.O.O.
95 SILVIA	MAGNIFICO	MENART RECORDS D.O.O.
96 VSAK JE SAM	ALENKA GODEC	DALLAS D.O.O.
97 ZAVRTELA SVA SVET	NEJC LOMBARDO	PERARTIS BORIS PERME S.P.
98 RITEM ULICE (RADIO REMIX)	REGINA	MENART RECORDS D.O.O.
99 MARS IN VENERA	TINKARA KOVAČ	RTV SLOVENIJA - ZKP RTV SLO
100 MOJA	TOŠE PROESKI	LILJA ATELJE STORITVE D.O.O.



NAŠA NOVA OBLAČILA

USTNIK
KLARINETA



SENZORIKA
ZVOKA



Kako smo narisali zgodbo?



SONUS



REC



GUMB
ZA SNEMANJE



Barve so sol našega življenja

Barve so najmočnejši dejavnik vizualne komunikacije, na njihovi podlagi si ustvarimo interpretacije in mnenja. Lahko nas nad določeno temo, projektom ali izdelkom navdušijo ali od njega odbijajo.

Rdeča je zelo močna barva, simbolizira življenje, ljubezen, vitalnost, strast, agresijo, moč in nevarnost. Stimulira in dviguje telesno vitalnost, krepi moč volje,

izboljšuje cirkulacijo, dviguje krvni pritisk, povezujemo jo z ljubeznijo pa tudi s spolno privlačnostjo in strastjo. Preveč rdeče barve lahko pretirano stimulira naša čutila in sproža jezo in agresijo. Malo pa je nikoli ne škodi.

Temno modra, skoraj črna barva pomeni odsotnost svetlobe, asociira temo, negativno. Bela in črna sta simbola onostranskega sveta, odvedeta nas v druge dimenzije. Črna spodbudi asociacije na ostrost, zaprtost, okultno, neredko tudi mračnost, prestiž

in eleganco, ki izključuje pompoznost in pretirano vpadljivost. No, v kombinaciji z rdečo in belo vsekakor pritegne pogled in zahteva skrajno predajanje in zvestobo.

Bela simbolizira čistost, red, popolnost, mir in tišino, nov začetek, brezmadežnost, resnico, nedolžnost, iluzornost ... Asociira nas na sneg, angela, zimo in mraz, tudi nedolžnost, nevesto, v mnogih kulturah tudi žalovanje in smrt.